

**ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖJE NUSTATYTŲ DRAUDIMŲ IR REIKALAVIMŲ
LAIKYMO SI PRIEŽIŪROS IR KONTROLĖS AUDITO
ATASKAITA**

2023 m. vasario 23 d. Nr. KV-3
Šiauliai

Su audito ataskaita galima susipažinti
Šiaulių miesto savivaldybės interneto puslapyje adresu www.siauliai.lt

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	3
IŽANGA	4
AUDITO REZULTATAI	6
1. Savivaldybės reikalavimų ir draudimų priežiūra nustatyta aprašuose arba skyrių nuostatuose	8
2. Nuostatos susijusios su ANK numatytos ne visų atsakingų struktūrinių padalinių nuostatuose ar specialistų pareigybių aprašymuose	10
3. Ne visi administracijos padaliniai turi priskirtos srities kontrolę ir priežiūrą reglamentuojančias vidaus tvarkas, planavimo procesas tobulintinas	12
4. Du skyriai vykdė priežiūros ir kontrolės funkcijas, fiksavo atliekamas procedūras, analizavo duomenis, teikė pasiūlymus	15
5. Savivaldybė viešina informaciją, susijusią su viešąja tvarka mieste, ir suteikia galimybę gyventojams informuoti apie problemas	17
6. Administracinius nusižengimus fiksuojantys Savivaldybės administracijos skyriai tarpusavyje keičiasi reikalinga informacija, tačiau prevencinėms priemonėms reikėtų skirti daugiau dėmesio	19
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	23
PRIEDAI	25
1 priedas. Audito apimtis ir metodai	25
2 priedas. Skyriams priskirtų ANK straipsnių skaičius, funkcijos nuostatuose ir pareigybių aprašymuose	28
3 priedas. Savivaldybės administracijos padalinių funkcijų persiskirstymas nuo 2022 m. lapkričio 4 d.	29

PAGRINDINIAI FAKTAI

2,4 karto	<ul style="list-style-type: none"> • didėjo užregistruotų administracinių nusižengimų teisenų skaičius 2021 m. palyginus su 2019 m.
56,1 proc. 36,5 proc.	<ul style="list-style-type: none"> • daugiausia per 2019-2021 m. užregistruota administracinių nusižengimų dėl kelio ženklų reikalavimų (Švaros diena) nesilaikymo pagal ANK 417 str. 2 d.; • per 2019-2021 m. užregistruota administracinių nusižengimų pagal ANK 418 str. dėl mokamo automobilių parkavimo tvarkos pažeidimų
3	<ul style="list-style-type: none"> • 2 skyriai ir 1 seniūnija iš 14 Savivaldybės administracijos padalinių vykdė Įsakyme nurodytas funkcijas
5	<ul style="list-style-type: none"> • 5-ių padalinių nuostatuose nėra aiškiai numatytų funkcijų pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti administracinių nusižengimų tyrimą, surašyti administracinių nusižengimų protokolus bei nagrinėti administracinių nusižengimų bylas ir įstatymų pažeidimus
7	<ul style="list-style-type: none"> • 7-ių iš 14-os skyrių/seniūnijų tarnautojų/darbuotojų pareigybių aprašymuose nėra aiškiai apibrėžtų funkcijų
2	<ul style="list-style-type: none"> • iš Nusikaltimų prevencijos 2022 metų programos įgyvendinamų 7 tikslinių projektų 2 – „Saugūs Šiauliai“ ir „MKS veiklos ir galimybių viešinimas“ iš dalies susiję su administracinių nusižengimų prevencijos užtikrinimu

IŽANGA

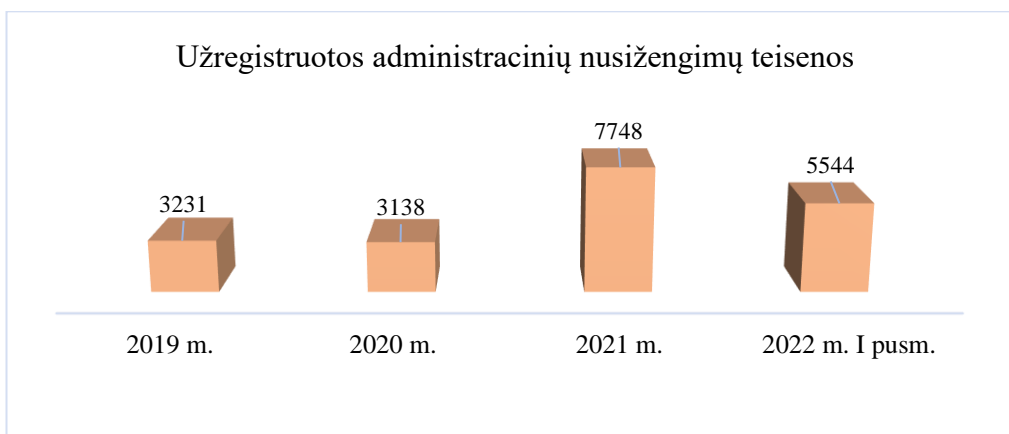
Savivaldybė administruoja ir užtikrina viešųjų paslaugų teikimą gyventojams, nustatydamą šių paslaugų teikimo būdą, taisykles ir režimą, steigdamą biudžetines ir viešąsias įstaigas, savivaldybės įmones, akcines bendroves, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka parinkdamą viešųjų paslaugų teikėjus ir įgyvendindamą viešųjų paslaugų teikimo priežiūrą ir kontrolę¹.

Savivaldybės administracija savo savivaldybės teritorijoje organizuoja ir kontroliuoja savivaldybės institucijų sprendimų įgyvendinimą arba pati juos įgyvendina, taip pat įgyvendina įstatymus ir Vyriausybės nutarimus, nereikalaujančius savivaldybės tarybos sprendimų. Pareigūnai, atlikdami įstatymų įgyvendinimo kontrolę ar kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas, administracinių nusižengimų teiseną pradeda vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksu² (toliau – ANK) ir jų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais. Šio kodekso 589 str. aiškiai nurodyta, pagal kokius ANK straipsnius atitinkamų institucijų pareigūnai pradeda administracinių nusižengimų teiseną, atlieka administracinių nusižengimų tyrimą ir surašo administracinių nusižengimų protokolus ar priima nutarimus.

Kontroliuojant administracinius nusižengimus ir juos sąlygojančių veiksnių apimtį, svarbu sukurti tinkamą suderintą socialinį ekonominį, kultūrinį dvasinį bei teisinį pagrindą, plėtoti prevencijos aspektus, kad būtų galima skirti daugiau lėšų bei materialinių išteklių administracinių nusižengimų prevencijai.

Administracinių nusižengimų bei jų prevencijos problema yra aktuali valstybių teisėsaugos institucijoms, valstybinėms įstaigoms, savivaldai, visuomenei. Šios problemos aktualumas pagrįstinas ir Savivaldybėje užfiksuotu tokių nusižengimų didėjimu.

Analizuojant statistinius Šiaulių miesto savivaldybės interneto svetainėje³ (toliau – Interneto svetainė) pateiktus užregistruotų administracinių nusižengimų teisenų duomenis už 2019-2021 m. ir atskirai Miesto koordinavimo skyriaus (toliau – MKS) bei Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus (toliau – CSTS) pateiktus duomenis už 2022 m. I pusm., matyti, kad administracinių nusižengimų Šiaulių mieste nemažėja.

4 pav. Užregistruotos administracinių nusižengimų teisenos

Audituojamu laikotarpiu vieni iš dažniausiai registruotų administracinių nusižengimų – tai nusižengimai pagal ANK 417 str. „Kelio ženklų, žmonių vežimo reikalavimų nesilaikymas ar kitas Kelių eismo taisyklių pažeidimas“ 2 d. „Sustojimas ir stovėjimas vietose, kuriose pagal Kelių eismo taisykles draudžiama sustoti ir stovėti, sustojimas ir stovėjimas nesilaikant kelio ženklų ir ženklinimo

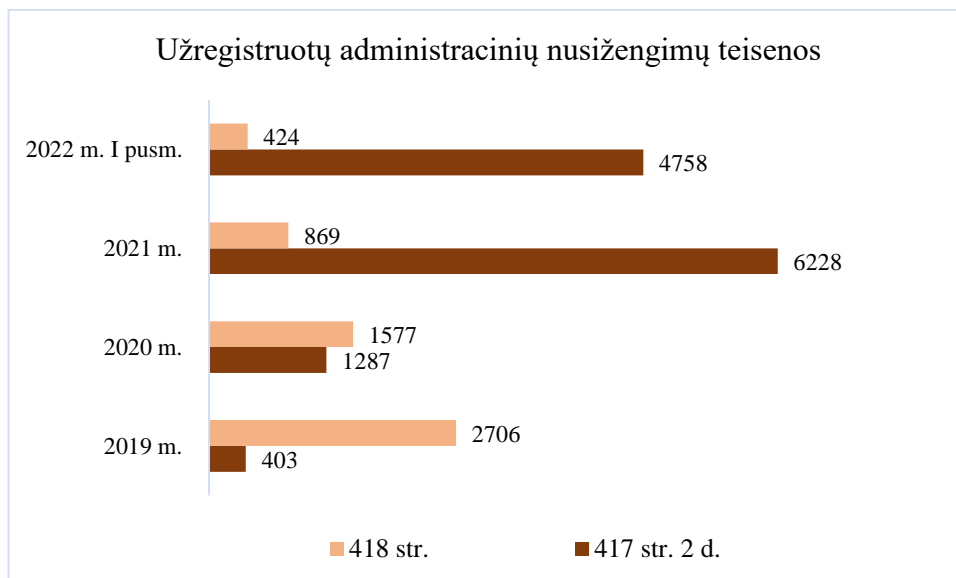
¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2008 m. rugsėjo 15 d. įstatymo Nr. X-1722 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 9 str. 1 d.

² Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas, patvirtintas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymu, 2015 m. birželio 25 d. Nr. XII-1869 (su vėlesniais pakeitimais).

³ <https://atviri.siauliai.lt/tema/civiline-sauga-viesoji-tvarka/administraciniu-nusizengimu-bylos/>

reikalavimų, važiavimo tvarkos gyvenamosiose zonose ir kiemuose pažeidimas“. Didžiausią įtaką šiai administracinių nusižengimų kategorijai turi automobilių stovėjimo pažeidimai „Švaros diena“. Nustatytų „Švaros dienos“ reikalavimų esmė – gatvių pakraščių atlaisvinimas nuo transporto priemonių, siekiant užtikrinti, kad paslaugos teikėjas galėtų atlikti gatvių valymo paslaugas tuomet, kai jos atliekamos. Daugiausia „Švaros dienos“ reikalavimų pažeidimų, pvz. 2021 m. net 98 proc.⁴ (automobilių stovėjimo pažeidimai „Švaros diena“ – 4 521; iš jų fizinės kontrolės metu – 4 427) buvo fiksuota viešosios tvarkos specialistų, vykdžiusių fizinę kontrolę pagal MKS vedėjos sudarytą grafiką, kas rodo, kad tokio tipo pažeidimai efektyviausiai ir tinkamai fiksuojami fizinės kontrolės metu. Galimai aktyviai vykdoma fizinė kontrolė iš dalies lemia tokių užfiksuotų administracinių nusižengimų didėjimą audituojamu laikotarpiu.

Kita, dažniausiai registruotų administracinių nusižengimų, kategorija – pažeidimai numatyti ANK 418 str. „Vietinės rinkliavos už naudojimąsi savivaldybių tarybų nustatytomis vietomis automobiliams statyti nuostatuose nustatytos vietinės rinkliavos mokėjimo tvarkos pažeidimas“. Šioje kategorijoje, lyginant audituojamo laikotarpio duomenis, stebimas gautų pranešimų apie galimai įvykdytus administracinius nusižengimus mažėjimas. Tą galėjo lemti karantino bei ekstremalios situacijos paskelbimas šalyje ir su tuo susiję įvesti ribojimai, nuotolinis darbas ir ugdymas. CSTS vedėjo manymu, įtakos turėjo ir padidėjęs visuomenės sąmoningumas bei atsakomybės neišvengiamumo suvokimas dėl operatyviai CSTS pradedamų administracinių nusižengimų teisenos. Mokamų stovėjimo vietų Šiaulių mieste administravimą vykdo UAB „Stova“⁵.

5 pav. Audituojamu laikotarpiu užregistruotų administracinių nusižengimų dinamika pagal ANK 417 str. 2 d. ir 418 str.

Nors atskirų kategorijų administracinių nusižengimų dinamika nevienoda, tačiau bendra tendencija – administracinių nusižengimų didėjimas. Tai aktuali ir svarbi problema, kurią būtina spręsti, siekiant veiksmingai sumažinti administracinių nusižengimų skaičių, tuo pačiu užtikrinti visuomenės saugumą, teisės aktų laikymąsi, sudaryti sąlygas tinkamai tvarkyti miestą bei užtikrinti patogų miestiečių gyvenimą.

Atitikties audito tikslas ir apimtis

Audito atlikimo pagrindas – Šiaulių miesto savivaldybės kontrolieriaus 2022 m. rugsėjo 29 d. pavedimas Nr. PA-7.

Audito tikslas – įvertinti Šiaulių miesto savivaldybėje (toliau – Savivaldybė) nustatytų draudimų ir

⁴ Duomenys iš Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Miesto koordinavimo skyriaus veiklos ir procesų būklės 2021 m. ataskaitos.

⁵ Automobilių mokamų stovėjimo vietų Šiaulių mieste, kuriose renkama vietinė rinkliava už automobilių statymą, aptarnavimo, priežiūros ir šios rinkliavos rinkimo paslaugos pirkimo 2012 m. balandžio 24 d. sutartis Nr. SŽ-330.

reikalavimų laikymosi priežiūrą ir kontrolę.

Audito subjektas – Šiaulių miesto savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybės administracija).

Pagrindiniai audito klausimai:

1. ar Savivaldybėje reglamentuotas visas administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų teisenos procesas;
2. ar Savivaldybės skyriai/seniūnijos organizuoja ir vykdo administracinių nusižengimų priežiūrą ir kontrolę;
3. ar Savivaldybės administracija koordinuotai ir tikslingai vykdo administracinių nusižengimų prevencinių programų įgyvendinimą.

Vertintas laikotarpis – 2019-2021 metai ir 2022 m. I-asis pusmetis, kai kuriais atvejais vertinti ir vėlesnio laikotarpio duomenys.

Audito metu vertinome dviejų Savivaldybės administracijos skyrių – Civilinės saugos ir teisėtvarkos bei Miesto koordinavimo – funkcijų dėl ANK pažeidimų vykdymą, reglamentavimo aspektu vertinti ir kitų Savivaldybės administracijos padalinių pateikti duomenys.

Audito apribojimai: nevertinome įstatymo pažeidimų tyrimų atlikimo, protokolų surašymo ir bylų nagrinėjimo pagal Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymą, pagal Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymą, pagal Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą ir pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą bei dėl pažeidimų, susijusių su karantinu, ekstremalia situacija.

Auditą atliko Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vyresniosios patarėjos Danguolė Pupinienė ir Margarita Zelbienė bei nuo 2022 m. gruodžio 5 d. vyresnysis patarėjas Dovydas Slabys⁶.

Auditas atliktas pagal tarptautinių aukščiausiųjų audito institucijų standartų ir kitų teisės aktų nuostatas.

Audito atlikimo metu daryta prielaida, kad visi auditui pateikti duomenys yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus. Ataskaitoje pateikiame tik audito metu nustatytus dalykus. Siekiant gauti pakankamus, tinkamus ir patikimus įrodymus, taikėme dokumentų peržiūros, pokalbių, palyginamosios analizės audito procedūras. Audito metu nustatyti dalykai gali turėti įtakos, rengiant Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio audito ataskaitą ir išvadą. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“.

AUDITO REZULTATAI

Savivaldybė kaip vienas iš viešojo administravimo subjektų sistemos institutų, užtikrindama viešųjų paslaugų teikimą ir administravimą, reglamentuoja jų priežiūros kontrolę.

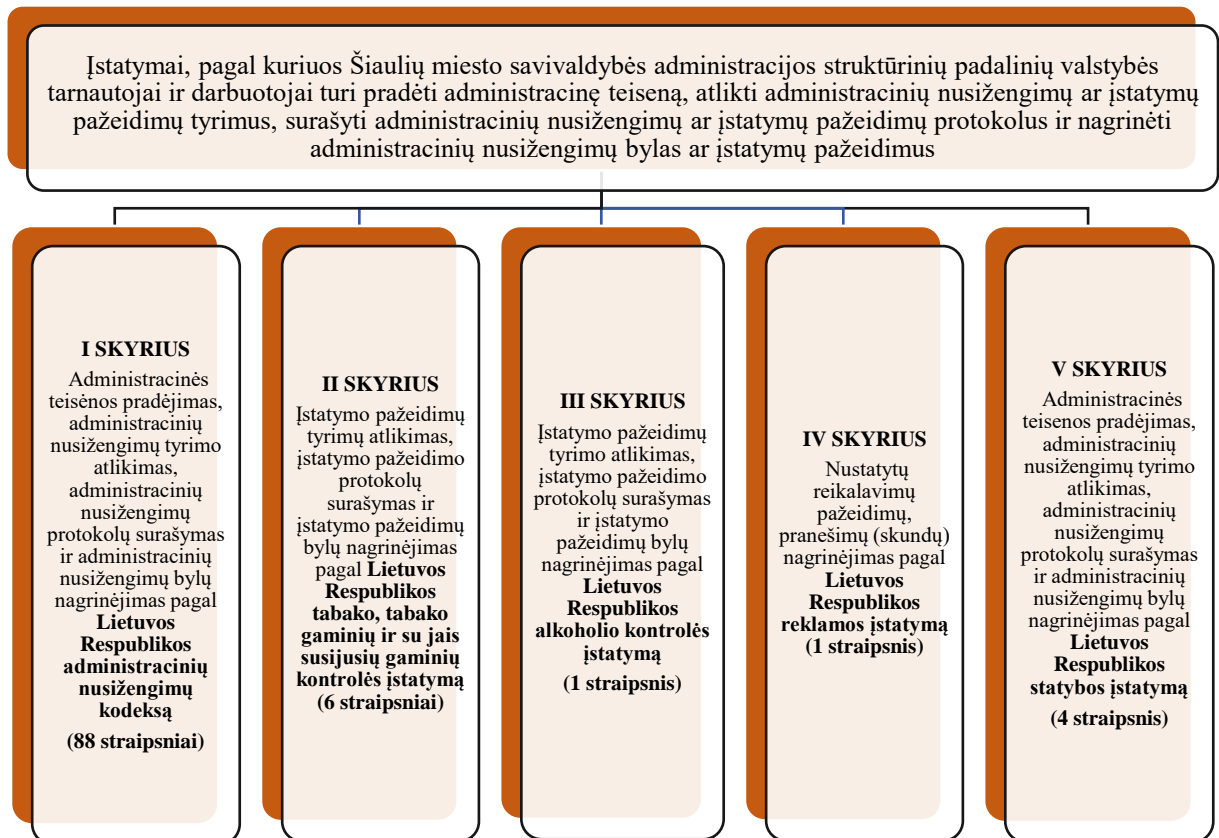
Vidaus administravimo dokumentuose aiškiai turi būti nustatyta, kurie subjektų administracijos padaliniai, šiems padaliniams priskirti ar nepriskirti valstybės tarnautojai, kiti įstatymų nustatytą specialų statusą turintys fiziniai asmenys, atlieka viešojo administravimo funkcijas.

Savivaldybės administracijos direktorius (toliau – Administracijos direktorius) 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymu⁷ (toliau – Įsakymas) patvirtino struktūrinių padalinių, kurių valstybės tarnautojai ir darbuotojai turi teisę pradėti administracinę teiseną, atlikti administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų tyrimus, surašyti administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų protokolus ir nagrinėti administracinių nusižengimų bylas ar įstatymų pažeidimus, sąrašą (toliau – Sąrašas). Minėtu

⁶ Šiaulių miesto savivaldybės kontrolieriaus 2022 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. V-21 „Dėl 2022 m. rugsėjo 29 d. pavedimo Nr. PA-7 4 p. pakeitimo“.

⁷ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymas Nr. A-1606 „Dėl administracinės teisenos pradėjimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų tyrimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų ar įstatymų pažeidimų nagrinėjimo“ (iki 2022 m. lapkričio 4 d. įsakymo Nr. A-1904 galiojusi redakcija).

Įsakymu Savivaldybės administracijos skyriams/seniūnijoms suteikta teisė pradėti administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų tyrimus, protokolų surašymus ir nagrinėti bylas pagal penkis teisės aktus (1 pav.):

1 pav. Įstatymai, pagal kuriuos Savivaldybėje pradedama administracinė teiseną, atliekami įstatymų pažeidimų tyrimai, surašomi protokolai ir nagrinėjamos bylos

Sąraše konkretūs ANK straipsniai priskirti struktūriniams padaliniams (2 priedas), CSTS bei MKS, deleguota daugiausia ANK straipsnių. Pagal kai kuriuos ANK straipsnius pradėti administracinę teiseną, tirti administracinius nusižengimus, surašyti administracinių nusižengimų protokolus ir nagrinėti administracinių nusižengimų bylas, vadovaujantis ANK nuostatomis⁸ nurodyta Uždarajai akcinei bendrovei „Busturas“.

Administracijos direktorius aukščiau minėtu Įsakymu⁹ taip pat pavedė atsakingų struktūrinių padalinių vadovams pakeisti ir papildyti struktūrinio padalinio darbuotojų ir tarnautojų pareigybių aprašymus, numatant juose administracinių nusižengimų teisenos pradėjimo, tyrimo atlikimo, protokolų surašymo, administracinių nusižengimų bylų ir įstatymų pažeidimų nagrinėjimo funkciją. UAB „Busturas“ direktoriui pavedė priskirti konkretiems darbuotojams vykdyti administracinių nusižengimų teisenos pradėjimo, tyrimo atlikimo, protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo funkciją.

⁸ Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas, patvirtintas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymu, 2015 m. birželio 25 d. Nr. XII-1869 (su vėlesniais pakeitimais), 589 str. 83 p.

⁹ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymas Nr. A-1606 „Dėl administracinės teisenos pradėjimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų tyrimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų ar įstatymų pažeidimų nagrinėjimo“ (iki 2022 m. lapkričio 4 d. įsakymo Nr. A-1904 galiojusi redakcija).

Įsakyme¹⁰, kaip to reikalauja ANK nuostatos¹¹, Administracijos direktorius nustatė, kad tas pats tarnautojas ar darbuotojas, kuris pradėjo administracinių nusižengimų teiseną ir surašė administracinio nusižengimo protokolą, negali tirti administracinio nusižengimo ir priimti nutarimo administracinio nusižengimo byloje (nagrinėti administracinio nusižengimo bylos), išskyrus atvejus, kai tai neįmanoma dėl organizacinių kliūčių.

Nuo 2021 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo ANK pakeitimai¹², kuriems įsigaliojus savivaldybių administracijos pareigūnai neteko teisės pradėti administracinių nusižengimų teisenos, atlikti administracinių nusižengimų tyrimo ir surašyti administracinių nusižengimų protokolą pagal ANK 179 str. (neteko galios) bei pagal 178 ir 180 str. (funkcijos deleguotos kitų institucijų pareigūnams). Šie ANK pakeitimai iš dalies (dėl ANK 179 str.) numatyti tik 2022 m. lapkričio 4 d. Administracijos direktoriaus įsakyme Nr. A-1904.

Nuo 2022 m. gegužės 1 d. įsigalioję ANK pakeitimai¹³ savivaldybių administracijas administracinių nusižengimų teiseną pradėti, administracinių nusižengimų tyrimą atlikti ir administracinių nusižengimų protokolus surašyti įpareigojo ir dėl 205 ANK str. 7 d. (Bendrų viešojo sektoriaus veiklos valdymo informacinių sistemų naudojimo reikalavimų pažeidimas) numatyto administracinio nusižengimo. Įgaliojimai dėl šio pakeitimo Administracijos direktoriaus Įsakyme¹⁴ nenumatyti.

1. Savivaldybės reikalavimų ir draudimų priežiūra nustatyta aprašuose arba skyrių nuostatuose

Savivaldybė, įgyvendindama savarankiškąsias ir priskirtas valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) funkcijas¹⁵, kasdienėje veikloje teikia vietos gyventojams viešąsias paslaugas, užtikrina viešąją tvarką. Viešosios tvarkos administracinių nusižengimų teisenos priežiūra savivaldybių pareigūnams numatyta ANK¹⁶.

Kai kuriuose ANK straipsniuose, pagal kuriuos administracinių nusižengimų teiseną pradeda ir vykdo savivaldybių pareigūnai, yra tiesioginė nuoroda į savivaldybių tarybų ar administracijų priimamus sprendimus, reglamentuojančius nusižengimų pagal šiuos ANK straipsnius priežiūrą ir kontrolę. Vieni šių sprendimų laikino pobūdžio, – jų priėmimą ir galiojimą įtakoja susiklosčiusios situacijos ar atsiradusios aplinkybės:

- savivaldybių tarybų sprendimai ar savivaldybių administracijų direktorių įsakymai dėl kovos su užkrečiamųjų ligų protrūkiais ar epidemijomis¹⁷;
- savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimai laikinai apriboti ar uždrausti transporto priemonių eismą¹⁸.

Šiaulių miesto savivaldybės taryba (toliau – Savivaldybės taryba) sprendimais taip pat yra patvirtinusi ANK konkrečiuose straipsniuose tiesiogiai įvardintas nuolatines tvarkas:

¹⁰ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymas Nr. A-1606 „Dėl administracinės teisenos pradėjimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų tyrimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų ar įstatymų pažeidimų nagrinėjimo“ (iki 2022 m. lapkričio 4 d. įsakymo Nr. A-1904 galiojusi redakcija).

¹¹ Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas, patvirtintas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymu, 2015 m. birželio 25 d. Nr. XII-1869 (su vėlesniais pakeitimais), 615 str. 3 d.

¹² Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 178, 589 straipsnių pakeitimo ir 179 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas, 2021 m. birželio 17 d. Nr. XIV-412.

¹³ Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 99, 148, 205 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymas, 2021 m. lapkričio 23 d. Nr. XIV-691.

¹⁴ *Ten pat*, 10.

¹⁵ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2008 m. rugsėjo 15 d. įstatymo Nr. X-1722 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 6-7 str.

¹⁶ *Ten pat*, 11, 589 str. 82 p.

¹⁷ *Ten pat*, 11, 46 str.

¹⁸ *Ten pat*, 11, 319 str.

- Triukšmo prevencijos Šiaulių miesto savivaldybės viešosiose vietose taisyklės¹⁹ (ANK 48 str.);
- Prekybos ir paslaugų teikimo Šiaulių miesto viešosiose vietose taisyklės²⁰ (ANK 154 str.);
- Šiaulių miesto tvarkymo ir švaros taisyklės²¹ (ANK 366 str.);
- Atliekų tvarkymo taisyklės²² (ANK 367 str.);
- Želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės²³ (ANK 368 str.);
- Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Šiaulių miesto savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti nuostatai²⁴ (ANK 418 str.);
- Saugaus elgesio Šiaulių miesto paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklės²⁵ (ANK 491 str.).

Be šių tvarkų Savivaldybės taryba ar Administracijos direktorius yra patvirtinę ir kitas su viešosios tvarkos reglamentavimu susijusias taisykles, aprašus:

- Gyvūnų laikymo Šiaulių mieste taisyklės²⁶;
- Neeksploatuojamų transporto priemonių identifikavimo, pripažinimo bešeimininkiu turtu, apskaitymo, realizavimo ir utilizavimo procedūrų vykdymo tvarkos aprašas²⁷;
- Leidimo įvežti, įsigyti, laikyti, veisti pavojingus šunis ir jais prekiauti išdavimo Šiaulių mieste tvarkos aprašas²⁸;
- Nenaudojamų žemės sklypų Šiaulių mieste nustatymo tvarkos aprašas²⁹;
- Keleivių ir bagažo vežimo autobusais vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo maršrutais Šiauliuose taisyklės³⁰;
- Draudimo rūkyti Šiaulių miesto viešosiose vietose sąrašas³¹.

Pažymėtina, kad 2³² aprašuose, susijusiuose su administracinės teisenos funkcijos vykdymu, yra

¹⁹ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2020 m. rugsėjo 3 d. sprendimas Nr. T-331 „Dėl Triukšmo prevencijos Šiaulių miesto savivaldybės viešosiose vietose taisyklių patvirtinimo“.

²⁰ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2019 m. liepos 4 d. sprendimas Nr. T-284 „Dėl Prekybos ir paslaugų teikimo Šiaulių miesto viešosiose vietose taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

²¹ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2003 m. birželio 26 d. sprendimas Nr. T-754 „Dėl Šiaulių miesto tvarkymo ir švaros taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

²² Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2014 m. birželio 26 d. sprendimas Nr. T-174 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (2022 m. balandžio 7 d. sprendimo Nr. T-105 redakcija).

²³ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. balandžio 7 d. sprendimas Nr. T-107 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių patvirtinimo“.

²⁴ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2013 m. spalio 31 d. sprendimas Nr. T-244 „Dėl vietinės rinkliavos už naudojimąsi Šiaulių miesto savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti nuostatų patvirtinimo“ (2015 m. liepos 7 d. sprendimo Nr. T-111 redakcija).

²⁵ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2020 m. liepos 2 d. sprendimas Nr. T-289 „Dėl saugaus elgesio Šiaulių miesto paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklių patvirtinimo“ (2022 m. balandžio 7 d. sprendimo Nr. T-129 redakcija).

²⁶ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. kovo 16 d. įsakymas Nr. A-415 „Dėl gyvūnų laikymo Šiaulių mieste taisyklių patvirtinimo“.

²⁷ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. vasario 3 d. įsakymas Nr. A-110 „Dėl neeksploatuojamų transporto priemonių identifikavimo, pripažinimo bešeimininkiu turtu, apskaitymo, realizavimo ir utilizavimo procedūrų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²⁸ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 13 d. įsakymas Nr. A-1583 "Dėl leidimo įvežti, įsigyti, laikyti, veisti pavojingus šunis ir jais prekiauti išdavimo Šiaulių mieste tvarkos aprašo patvirtinimo".

²⁹ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 6 d. sprendimas Nr. T-251 „Dėl nenaudojamų žemės sklypų Šiaulių mieste nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

³⁰ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2015 m. sausio 29 d. sprendimas Nr. T-32 „Dėl keleivių ir bagažo vežimo autobusais vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo maršrutais Šiauliuose taisyklių patvirtinimo“ (2019 m. vasario 7 d. sprendimo Nr. T-29 nauja redakcija).

³¹ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. lapkričio 4 d. sprendimas Nr. T-436 „Dėl draudimo rūkyti Šiaulių miesto viešosiose vietose sąrašo patvirtinimo“.

³² Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. vasario 3 d. įsakymas Nr. A-110 Dėl neeksploatuojamų transporto priemonių identifikavimo, pripažinimo bešeimininkiu turtu, apskaitymo, realizavimo ir utilizavimo procedūrų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo"; Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus

nurodytas konkretus Savivaldybės administracijos padalinys – CSTS, atliekantis kontrolę ir priežiūrą, kituose nurodyto konkretaus priežiūros vykdytojo nėra. Tačiau tiek iki funkcijų perskirstymo galiojusiuose padalinių – MKS ir CSTS – nuostatuose³³, tiek ir po funkcijų perskirstymo patvirtintuose CSTS nuostatuose³⁴ yra aiškiai numatyta, kokiomis tvarkomis, patvirtintomis įstatymais, Savivaldybės tarybos sprendimais, Administracijos direktoriaus įsakymais vadovaujantis vykdomos priežiūros ir kontrolės funkcijos.

Pastebėtina, kad audito metu buvo priimtas naujas teisės aktas, detaliau reglamentuojantis atskiros ANK straipsniuose numatytos srities priežiūrą, – Administracijos direktorius 2022 m. lapkričio 4 d. patvirtino Ūkio subjektų valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolės Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje taisyklės³⁵, įsigaliosiančias 2023 m. sausio 2 d. Taisyklėse pareigūnui – Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus kalbos tvarkytojui (vyriausiajam specialistui) numatyti subjekto veiklos patikrinimo principai, tikrinimo sritys, rūšys, pavedimų įforminimo tvarka bei numatyta funkcija nagrinėti ANK 497–503 str. numatytų administracinių nusižengimų bylas ir skirti administracines nuobaudas, vadovaujantis ANK nustatytais terminais ir tvarka. Taisyklės ir atsakomybė už jų nesilaikymą kol kas nėra paviėšinta Interneto svetainėje.

2. Nuostatos susijusios su ANK numatytos ne visų atsakingų struktūrinių padalinių nuostatuose ar specialistų pareigybių aprašymuose

Pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatas³⁶, jeigu viešojo administravimo subjekto administracijos struktūrą sudaro padaliniai, jiems suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų įgyvendinimas turi būti numatytas viešojo administravimo subjekto vadovo patvirtintuose šių padalinių nuostatuose, taip pat privaloma turėti viešojo administravimo subjekto vadovo patvirtintą pareigybės aprašymą (pareiginę instrukciją ar pareiginius nuostatus), kuriame būtų nurodytos šiai pareigybei pavedamos viešojo administravimo subjektui suteiktus viešojo administravimo įgaliojimus įgyvendinančios funkcijos.

Administracijos direktoriaus Įsakyme³⁷ numatytas funkcijas pavesta vykdyti 12 skyrių, 2 seniūnijoms ir vienai Savivaldybės įmonei (2 priedas). Pradėti administracinių nusižengimų teiseną ir imtis kitų veiksmų pagal tuos pačius ANK straipsnius kai kuriais atvejais įpareigoti keli Savivaldybės administracijos struktūriniai padaliniai. Be to, minėtu Įsakymu³⁸ struktūrinių padalinių vedėjams buvo pavesta pakeisti ir papildyti struktūrinio padalinio darbuotojų ir tarnautojų pareigybių aprašymus, numatant juose administracinių nusižengimų teisenos pradėjimo, tyrimo atlikimo, protokolų surašymo, administracinių nusižengimų bylų ir įstatymų pažeidimų nagrinėjimo funkcijas.

Vertinome, ar skyrių/seniūnijų nuostatuose³⁹ yra numatytos administracinių nusižengimų pagal ANK

2020 m. lapkričio 13 d. įsakymas Nr. A-1583 "Dėl leidimo įvežti, įsigyti, laikyti, veisti pavojingus šunis ir jais prekiauti išdavimo Šiaulių mieste tvarkos aprašo patvirtinimo".

³³ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus nuostatai, patvirtinti 2021 m. rugpjūčio 4 d. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-1284; Miesto koordinavimo skyriaus nuostatai - 2021 m. rugsėjo 29 d. Nr. AP-926.

³⁴ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus nuostatai, patvirtinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. lapkričio 3 d. įsakymu Nr. AP-1088.

³⁵ Ūkio subjektų valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolės Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje taisyklės, patvirtintos Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. lapkričio 4 d. įsakymu Nr. A-1901.

³⁶ Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas, 1999 m. birželio 17 d. Nr. VIII-1234 (2020 m. gegužės 28 d. įstatymo Nr. XIII-2987 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 5 str.

³⁷ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymas Nr. A-1606 „Dėl administracinės teisenos pradėjimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų tyrimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų ar įstatymų pažeidimų nagrinėjimo“ (iki 2022 m. lapkričio 4 d. įsakymo Nr. A-1904 galiojusi redakcija).

³⁸ *Ten pat*, 37.

³⁹ Bendrųjų reikalų skyriaus nuostatai, patvirtinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. AP – 615; Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus nuostatai - 2021 m. rugpjūčio 4 d. Nr. A-

straipsnius priežiūros ir kontrolės funkcijos, ar šiomis funkcijomis papildyti struktūrinių padalinių tarnautojų/darbuotojų pareigybių aprašymai.

Peržiūrėjus Savivaldybės administracijos skyrių/seniūnijų nuostatus ir palyginus su jų atsakytais klausimais nustatėme, kad 5-iuose⁴⁰ iš 14-os nėra aiškiai numatytų funkcijų pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti administracinių nusižengimų tyrimą, surašyti administracinių nusižengimų protokolus bei nagrinėti administracinių nusižengimų bylas ir įstatymų pažeidimus. Numatyta bendro pobūdžio funkcija „Vykdė kitas teisės aktų nustatytas funkcijas ir Administracijos direktoriaus pavedimus ir užduotis“ (2 priedas).

Pastebėtina, kad Savivaldybės administracijos Sveikatos skyriaus nuostatai neatnaujinti nuo 2015 metų.

Analizuojant Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų ar darbuotojų pareigybių aprašymus pastebėjome, kad 7-ių⁴¹ iš 14-os skyrių/seniūnijų tarnautojų/darbuotojų pareigybių aprašymuose nėra aiškiai apibrėžtų aukščiau minėtų funkcijų, 2 iš 7-ių, atsakydami į pateiktus klausimus, nurodė:

- Bendrųjų reikalų skyrius – „keičiant gyvenamosios vietos deklaravimo specialistų pareigybės aprašymus bus įtraukta funkcija pradėti administracinę teiseną bei atlikti administracinių nusižengimų pažeidimų tyrimus, surašyti administracinių nusižengimų protokolus, nagrinėti administracinių nusižengimų bylas dėl ANK 530 str. numatytų pažeidimų“;
- Kultūros skyrius – „Administracijos direktoriaus Įsakyme⁴² priskirtas funkcijas dėl ANK straipsnių pažeidimų vykdo Kalbos tvarkytojas ir jo funkcijos nurodytos kalbos tvarkytojo pareigybės aprašyme“⁴³. Tačiau jame numatytos tik bendro pobūdžio priežiūros ir kontrolės funkcijos pagal pareigybės specializaciją be nuorodos į konkrečius teisės aktus, tame tarpe ir ANK.

Beje, atsakydami į audito metu pateiktus klausimus tik CSTS, MKS bei Rėkyvos seniūnija nurodė, kad vykdydami veiklą atlieka ir Administracijos direktoriaus Įsakymu⁴⁴ deleguotas dėl ANK numatytų draudimų ar pažeidimų laikymosi priežiūros funkcijas, jos numatytos atsakingų darbuotojų pareigybės aprašymuose. Kiti 10⁴⁵ Savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių nurodė, kad Įsakymu⁴⁶ jų veiklos sričiai priskirtų priežiūros funkcijų dėl ANK numatytų draudimų ar pažeidimų laikymosi nevykdo, nors 3⁴⁷ iš jų yra priskyre šias funkcijas darbuotojams pareigybių aprašymuose.

Pažymėtina, kad audito metu Savivaldybės administracijoje buvo perskirstytos struktūrinių padalinių funkcijos, susijusios su ANK numatytų draudimų ar pažeidimų laikymosi priežiūra. Administracijos

---

1284; Ekonomikos ir investicijų skyriaus nuostatai - 2022 m. birželio 3 d. Nr. A-1047; Kultūros skyriaus nuostatai - 2021 m. kovo 4 d. Nr. AP-469; Miesto koordinavimo skyriaus nuostatai - 2021 m. rugsėjo 29 d. Nr. AP-926; Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus nuostatai – 2022 m. sausio 13 d. Nr. AP-18; Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus nuostatai - 2021 m. vasario 12 d. Nr. AP-148; Socialinių paslaugų skyriaus nuostatai - 2021 m. kovo 2 d. Nr. AP-465; Statybos ir renovacijos skyriaus nuostatai – 2021 m. vasario 25 d. Nr. AP-354; Sveikatos skyriaus nuostatai – 2015 m. gruodžio 31 d. Nr. AP-516; Švietimo skyriaus nuostatai - 2021 m. kovo 4 d. Nr. AP-472; Turto valdymo skyriaus nuostatai - 2021 m. vasario 12 d. Nr. AP-151; Medelyno seniūnijos ir Rėkyvos seniūnijos veiklos nuostatai - 2022 m. vasario 2 d. Nr. A-155.

⁴⁰ Bendrųjų reikalų skyrius, Socialinių išmokų ir kompensacijų skyrius, Socialinių paslaugų skyrius, Sveikatos skyrius, Švietimo skyrius.

⁴¹ Bendrųjų reikalų skyrius, Ekonomikos ir investicijų skyrius, Kultūros skyrius, Socialinių išmokų ir kompensacijų skyrius, Socialinių paslaugų skyrius, Švietimo skyrius, Turto valdymo skyrius.

⁴² Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymas Nr. A-1606 „Dėl administracinės teisenos pradėjimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų tyrimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų ar įstatymų pažeidimų nagrinėjimo“ (iki 2022 m. lapkričio 4 d. įsakymo Nr. A-1904 galiojusi redakcija).

⁴³ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus kalbos tvarkytojo (vyriausiojo specialisto) pareigybės aprašymas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. AP-480.

⁴⁴ *Ten pat*, 42.

⁴⁵ Bendrųjų reikalų, Ekonomikos ir investicijų, Kultūros, Miesto ūkio ir aplinkos, Socialinių išmokų ir kompensacijų, Socialinių paslaugų, Sveikatos, Švietimo, Turto valdymo skyriai, Medelyno seniūnija.

⁴⁶ *Ten pat*, 42.

⁴⁷ Kultūros, Miesto ūkio ir aplinkos, Sveikatos skyriai.

direktoriaus 2022 m. lapkričio 4 d. įsakymu⁴⁸ MKS neteko teisės pradėti administracinių nusižengimų teisenos, atlikti administracinių nusižengimų tyrimus, surašyti administracinių nusižengimų protokolus ir nagrinėti administracinių nusižengimų bylas dėl šiuo įsakymu⁴⁹ patvirtinto sąrašo I skyriuje išvardytų ANK straipsnių pažeidimo. Iš susijusių su viešąja tvarka funkcijų, MKS lieka tik operatyvaus reagavimo ir fiksavimo funkcijos, numatytos atnaujintuose skyriaus nuostatuose⁵⁰. Tuo pačiu įsakymu CSTS funkcijos, vykdančios viešosios tvarkos kontrolę, praplėstos bei numatytos atnaujintuose nuostatuose⁵¹.

3. Ne visi administracijos padaliniai turi priskirtos srities kontrolę ir priežiūrą reglamentuojančias vidaus tvarkas, planavimo procesas tobulintinas

Pagal Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodikos nuostatas⁵² funkcijos pareigybės aprašyme formuluojamos apibendrintai ir kiek įmanoma glaustai. Todėl skyriaus nuostatuose, specialistų pareigybių aprašymuose numatytų funkcijų sklandžiam vykdymui padeda vykdomos veiklos procesų ir procedūrų aprašai, tvarkos, taisyklės ar pan.

Audito metu vertinome, ar sukurtos Savivaldybės nustatytų reikalavimų ir draudimų priežiūrą bei kontrolę apibrėžiančios vidaus kontrolės procedūros, apimančios planavimo, atlikimo ir kitus procesus.

Administracijos direktorius yra patvirtinęs⁵³ *Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus darbuotojų atliekamų patikrinimų vykdymo ir patikrinimų rezultatų įforminimo tvarkos aprašą*, reglamentuojantį patikrinimų vykdymo ir rezultatų įforminimo tvarką, kiek to nereglamentuoja specialūs teisės aktai. Apraše numatyti darbuotojų veiksmai ruošiantis patikrinimui, patikrinimo (nustačius galimai padarytą teisės aktuose numatytą pažeidimą ar nustatius mažai pavojingą veiką⁵⁴) ar pakartotinio patikrinimo metu. Kaip šio aprašo priedai patvirtinti pagrindiniai administracinių nusižengimų teisenos vykdymo eigoje ir patikrinimo rezultatų įforminimui naudojami dokumentai. Šis aprašas, mūsų nuomone, kaip gerosios praktikos pavyzdys galėtų būti pritaikytas ir kitiems, administracinių nusižengimų teisenos priežiūros funkcijas privalantiems vykdyti Savivaldybės administracijos padaliniais.

CSTS vedėjas įsakymu⁵⁵ patvirtino *Administracinių nusižengimų teisenos pradėjimo, administracinių nusižengimų protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo tvarkos aprašą*. Šiuo įsakymu paskirti atsakingi tarnautojai, galintys paskirstyti kitiems tirti administracinius nusižengimus ir nagrinėti administracinių nusižengimų bylas, atsižvelgiant į tai, kad tas pats specialistas, kuris pradėjo administracinių nusižengimų teiseną ir surašė administracinio

⁴⁸ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. lapkričio 4 d. įsakymas Nr. A-1904 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymo Nr. A-1606 „Dėl administracinės teisenos pradėjimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų tyrimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų ar įstatymų pažeidimų nagrinėjimo“ pakeitimo“.

⁴⁹ *Ten pat*, 48.

⁵⁰ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Miesto koordinavimo skyriaus nuostatai, patvirtinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. AP-1904.

⁵¹ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus nuostatai, patvirtinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. lapkričio 3 d. įsakymu Nr. AP-1088.

⁵² Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1176 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo įgyvendinimo“ (2018 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. 1295 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 19 p.

⁵³ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. gegužės 28 d. įsakymas Nr. A-868 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus darbuotojų atliekamų patikrinimų vykdymo ir patikrinimų rezultatų įforminimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁵⁴ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. lapkričio 25 d. įsakymas Nr. A-1604 „Dėl kriterijų, kuriais vadovaujantis administracinis nusižengimas laikomas mažai pavojingu, nustatymo“.

⁵⁵ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus vedėjo 2022 m. gegužės 24 d. įsakymas Nr. SA-1 „Dėl administracinės teisenos pradėjimo, administracinių nusižengimų protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

nusižengimo protokolą, negali tirti administracinio nusižengimo ir priimti nutarimo administracinio nusižengimo byloje (nagrinėti administracinio nusižengimo bylos), išskyrus atvejus, kai tai neįmanoma dėl organizacinių kliūčių⁵⁶. Taip pat nurodyti visi specialistai, įpareigoti atlikti administracinių nusižengimų tyrimus, surašyti administracinių nusižengimų protokolus, nagrinėti administracinių nusižengimų bylas ir priimti sprendimus. Minėtas aprašas skyriuje parengtas 2022 metais, pradėjus plačiau naudoti UAB „Technologinių paslaugų sprendimai“ sukurtą ir Savivaldybės administracijos įsigytą Administracinių nusižengimų informacinę sistemą (ANIS). Aprašo tikslas – nustatyti administracinių nusižengimų teisenos vykdymą skyriuje, dirbant su Administracinių nusižengimų registru (ANR) bei įsigyta Administracinių nusižengimų informacine sistema (ANIS), t. y. numatyti privalomus atlikti veiksmus, registruojant administracinius nusižengimus, formuojant elektroninę administracinio nusižengimo bylą, perduodant duomenis kitiems atsakingiems asmenims ar institucijoms ir kt.

CSTS skyriaus specialistai taip pat nurodė, kad pradėdami administracinių nusižengimų teiseną, surašydami administracinių nusižengimų protokolus ir nagrinėdami bylas, visų pirma, vadovaujasi ANK⁵⁷, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu⁵⁸, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymu⁵⁹ ir kt.

Pagal *Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus darbuotojų atliekamų patikrinimų vykdymo ir patikrinimų rezultatų įforminimo tvarkos aprašo* nuostatas⁶⁰ planiniai patikrinimai atliekami vadovaujantis darbo planais (pagal grafiką ar prireikus), kuriuos rengia Skyriaus vedėjas ar patarėjas. Be to, numatyta galimybė apie planinių patikrinimų vykdymą iš anksto informuoti visuomenę, paskelbti žiniasklaidos priemonėse, ar Savivaldybės interneto svetainėje. Audito metu negavome duomenų, kad toks viešas informavimas buvo vykdytas, išskyrus kai yra būtinybė tiesiogiai informuoti tikrinamąjį asmenį.

CSTS, vykdydamas Nenaudojamų žemės sklypų Šiaulių mieste nustatymo tvarkos aprašo⁶¹ nuostatas dėl tokių sklypų sąrašų sudarymo, kasmet priskiria specialistams konkrečias teritorijas (pažymint jas „Google žemėlapiu“ mobiliojoje programėlėje, užduotys suformuojamos dokumentų valdymo sistemoje „Avily“), apimančias Šiaulių miesto savivaldybę, išskyrus seniūnijas. Tuo pačiu specialistai atlieka ir galimų administracinių nusižengimų dėl Tvarkymo ir švaros taisyklių pažeidimų⁶² bei Atliekų tvarkymo taisyklių pažeidimų⁶³ kontrolę.

Išorinės reklamos įrengimo pažeidimų⁶⁴ kontrolei sudaromi mėnesio arba dviejų mėnesių planai. Prioritetas skiriamas teritorijoms, kur gausu verslo subjektų. Būtent šios srities patikrinimų planai ir buvo pateikti audito peržiūrai. Dėl planų (grafikų) sudarymo pagal kitų CSTS priežiūrai priskirtų ANK str. administracinių nusižengimų kontrolei patvirtinimo negavome. Reaguojama pagal poreikį, gavus pranešimą ar skundą.

⁵⁶ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus administracinės teisenos pradėjimo, administracinių nusižengimų protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo tvarkos aprašas, 13 p.

⁵⁷ Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas, patvirtintas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymu, 2015 m. birželio 25 d. Nr. XII-1869 (su vėlesniais pakeitimais).

⁵⁸ Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas, 2002 m. kovo 14 d. Nr. IX-785 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

⁵⁹ Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas, 1999 m. sausio 14 d. Nr. VIII-2399 (2016 m. birželio 2 d. įsakymo Nr. XII-2399 redakcija su vėlesniais pakeitimais).

⁶⁰ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus darbuotojų atliekamų patikrinimų vykdymo ir patikrinimų rezultatų įforminimo tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. A-868, 4.1 p.

⁶¹ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 6 d. sprendimas Nr. T-251 „Dėl nenaudojamų žemės sklypų Šiaulių mieste nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁶² *Ten pat*, 57, 366 str.

⁶³ *Ten pat*, 57, 367 str.

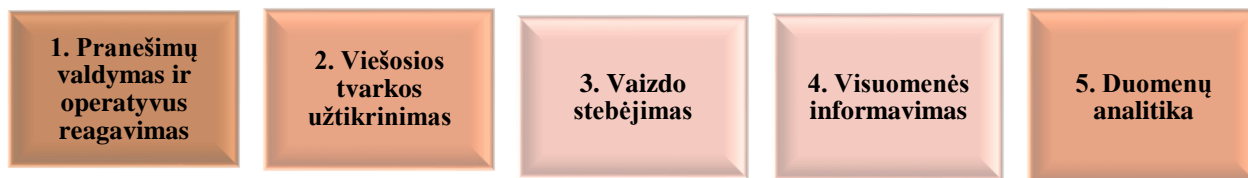
⁶⁴ *Ten pat*, 57, 144 str.

Rėkyvos seniūnija taip pat nurodė, kad administracinių nusižengimų teisenos dažniausiai pradedamos gavus pranešimą ar skundą. Vykdydama Administracijos direktoriaus Įsakymu⁶⁵ priskirtas funkcijas, vadovaujasi seniūnijos nuostatais, tarnautojų pareigybių aprašymais, Šiaulių miesto savivaldybės administracijos darbo tvarkos taisyklėmis⁶⁶, nors pastarosios labiau reglamentuoja Savivaldybės administracijos darbuotojų ir Savivaldybės administracijos kaip darbdavio teisinius santykius. Vidaus tvarkos, reglamentuojančios Įsakymu⁶⁷ seniūnijai pavestų ANK administracinių nusižengimų teisenos kontrolės ir priežiūros funkcijų vykdymo procedūras, ar planavimo dokumentų Rėkyvos seniūnija audito metu nepateikė.

Seniūnijos darbuotojai, atsižvelgdami į pagal Nenaudojamų žemės sklypų Šiaulių mieste nustatymo tvarkos aprašo⁶⁸ nuostatas sudarytus sąrašus, įspėja savininkus dėl tvarkymo ir švaros taisyklių pažeidimo pagal ANK 366 str.

Nenaudojamų privačios nuosavybės teise valdomų žemės sklypų ir Nenaudojamų iš valstybės nuomojamų ir naudojamų žemės sklypų sąrašus, įgyvendinant minėtą aprašą, parengia Administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta nuolatinė komisija⁶⁹. Nustatyti nenaudojamus privačios nuosavybės teise valdomus ir iš valstybės nuomojamus žemės sklypus, sudaryti preliminarius sąrašų projektus, pateikti informaciją savininkams ir paskelbti Interneto svetainėje įpareigtas *Civilinės saugos, viešosios tvarkos ir sanitarijos skyrius* (Apraše išlikęs ir *Strateginės plėtros ir ekonomikos departamentas*).

MKS turi *Skyriaus procesų ir procedūrų vadovą*, sukurtą kaip projekto „Paslaugų teikimo ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas Šiaulių miesto savivaldybės administracijoje ir Šiaulių miesto savivaldybės viešojoje bibliotekoje“ (Nr. 10.1.3-ESFA-R-920-61-0005) išdavą. Dokumentas struktūrizuotas pagal skyriaus veiklos sritis (2 pav.), jame vizualizuojami ir aprašomi skyriaus veiklos procesai, jų valdymas, darbuotojų elgsena. Projektas planuojamas baigti 2023 m. kovo mėnesį, tad jo rezultate pateikti dokumentai, reikšmingi MKS veiklai, dar gali būti tikslinami, koreguojami, adaptuojant turinį prie skyriaus funkcijų ir procesų.

2 pav. MKS vykdomos veiklos sritys

MKS taip pat pateikė 3 atskirus vedėjo įsakymus⁷⁰ (išskyrus dėl valstybės lygio ekstremalios situacijos koordinavimo), susijusius su išimtinai viešosios tvarkos specialistų vykdytomis funkcijomis. Įsakymais specialistai buvo įpareigoti pildyti atitinkamus skyriuje naudojamus registrus, kiekvieno fizinio patikrinimo metu įsijungti ir naudoti nešiojamą vaizdo registratorių, po kiekvieno

⁶⁵ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymas Nr. A-1606 „Dėl administracinės teisenos pradėjimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų tyrimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų ar įstatymų pažeidimų nagrinėjimo“ (iki 2022 m. lapkričio 4 d. įsakymo Nr. A-1904 galiojusi redakcija).

⁶⁶ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. rugsėjo 22 d. įsakymas Nr. AP-516 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos darbo tvarkos taisyklių patvirtinimo“ (2022 m. gegužės 13 d. įsakymo Nr. AP-613 redakcija).

⁶⁷ *Ten pat*, 65.

⁶⁸ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 6 d. sprendimas Nr. T-251 „Dėl nenaudojamų žemės sklypų Šiaulių mieste nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁶⁹ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. A-876 „Dėl nenaudojamų žemės sklypų Šiaulių mieste nustatymo komisijos sudarymo pakeitimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁷⁰ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Miesto koordinavimo skyriaus vedėjos 2020 m. liepos 13 d. įsakymas Nr. MKSĮ-2 „Dėl skyriuje reikiamų pildyti dokumentų“; 2021 m. vasario 2 d. įsakymas Nr. MKSĮ-5 „Dėl faktinių duomenų patikrinimų aktų pildymo“; 2022 m. kovo 23 d. įsakymas Nr. MKSĮ-1 „Dėl nešiojamo vaizdo registratoriaus naudojimo“.

faktinio duomenų patikrinimo (atliekamo fizinės kontrolės būdu) rengti faktinių duomenų patikrinimo aktą su nurodytais duomenimis.

Patikrinimo grafikai skyriuje buvo sudaromi kas mėnesį. Atsižvelgiant į tai, kad MKS vykdo gatvių priežiūros paslaugų atlikimo kontrolę ir siekiant sudaryti tinkamas sąlygas gatvių tvarkymui, kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimas buvo prioritetas. Kiti prioritetai grafikams, planams buvo sąlygoti oro sąlygų ar kitų veiksnių: pvz., šiltuoju periodu aktyviau buvo vykdoma prekybos viešosiose vietose taisyklių laikymosi kontrolė; valstybės lygmeniu paskelbus ekstremalią situaciją intensyviai buvo vykdyta COVID-19 reguliavimo priemonių ir izoliacijos taisyklių laikymosi kontrolė, kuomet grafikai buvo sudaromi kiekvieną savaitę. Kontrolės funkcijų, susijusių su viešąja tvarka, pagal naują Administracijos direktoriaus Įsakymo redakciją⁷¹ MKS nebevykdys. Informacija apie funkcijų persikirstymą pateikta 3 priede.

4. Du skyriai vykdė priežiūros ir kontrolės funkcijas, fiksavo atliekamas procedūras, analizavo duomenis, teikė pasiūlymus

Tinkamas reikalavimų ir draudimų priežiūros bei kontrolės procesų reglamentavimas sudaro prielaidas tinkamai vykdyti šią veiklą, tačiau rezultatas ne mažiau priklauso ir nuo tinkamo reglamentuojančių nuostatų vykdymo.

Audito metu vertinome, ar duomenys apie nustatytus administracinius nusižengimus, atliktus tyrimus analizuojami, daromos išvados, jų pagrindu priimami atitinkami sprendimai; ar sudaromos užregistruotų/ištirtų administracinių nusižengimų teisenos ataskaitos, ar informacija pateikiama kitose ataskaitose; ar Savivaldybės administracijos skyriuje/seniūnijoje vykdoma priimtų sprendimų stebėseną; ar atsižvelgiant į minėtus duomenis teikiami pasiūlymai situacijai gerinti, ar jie įgyvendinami.

Analizavome Savivaldybės administracijos skyrių/seniūnijų atsakytus klausimynus, veiklos ataskaitas, kitą informaciją.

Peržiūrėjus Savivaldybės administracijos skyrių/seniūnijų pateiktą informaciją klausimynuose ir metinėse ataskaitose, matyti, kad duomenys apie nustatytus pažeidimus/atliktus tyrimus analizuojami, daromos išvados ir priimami atitinkami sprendimai tik MKS ir CSTS:

- MKS – duomenys analizuojami įvairiais pjūviais (pagal pranešimų gavimo šaltinius, pagal pranešimų pobūdį, pagal galimų pažeidimų fiksavimo priemones ir pan.), atsižvelgiant į analizės rezultatus nuolat perskirstomi prioritetai ir užduotys tarp specialistų, rengiami pasiūlymai, svarstomos galimos prevencinio pobūdžio priemonės.
- CSTS – kasmet teikiamose skyriaus veiklos ataskaitose atliekamas rezultatų palyginimas su ankstesniais metais, analizuojami įtaką darantys veiksniai, teikiamos išvados, įvardinamos kliūtys rezultatams siekti bei galimos priemonės rezultatams gerinti.

Duomenis dėl užregistruotų/ištirtų administracinių nusižengimų savo metinėse veiklos ataskaitose teikė tik 2⁷² iš 14 Savivaldybės administracijos padalinių, kuriems pagal Administracijos direktoriaus Įsakymą⁷³ pavesta atlikti šią funkciją, nes kiti padaliniai (kaip nurodė klausimynuose) išskyrus Rėkyvos seniūniją, šios funkcijos nevykdė. Audito metu Rėkyvos seniūnija pateikė informaciją, kad

⁷¹ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymas Nr. A-1606 „Dėl administracinės teisenos pradėjimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų tyrimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų ar įstatymų pažeidimų nagrinėjimo“ (2022 m. lapkričio 4 d. įsakymo Nr. A-1904 redakcija).

⁷² Miesto koordinavimo skyrius, Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius.

⁷³ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymas Nr. A-1606 „Dėl administracinės teisenos pradėjimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų tyrimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų ar įstatymų pažeidimų nagrinėjimo“ (iki 2022 m. lapkričio 4 d. įsakymo Nr. A-1904 galiojusi redakcija).

per 2022 m. I pusr. buvo sureaguota į 22 iš vietos gyventojų gautus skundus/pranešimus dėl galimai padarytų administracinių nusižengimų.

Vykdydami paskesnę kontrolę ir stebėseną, MKS specialistai, vykde administracinių nusižengimų teiseną ir priėmę nutarimus, nuolat tikrino, ar pažeidimas/nusižengimas nėra pakartotinas, ar pažeidėjas sumokėjęs jam paskirtą baudą.

Nuolatinis vykdomos administracinių nusižengimų teisenos kontrolės ir stebėsenos procesas numatytas CSTS vedėjo patvirtintame apraše⁷⁴: vykdoma kassavaitinė užduočių vykdymo peržiūra ir kontrolė, ANIS stebimas administracinio nusižengimo bylos formavimas, kontroliuojami veiksmų terminai, sekama tyrimo būseną. CSTS vedėjas, turėdamas prieigą prie ANIS, stebi darbuotojams pavestų užduočių būseną, atlikimo terminus, – vykdo nuolatinę kontrolę ir gali operatyviai reaguoti, iškilus nenumatytoms aplinkybėms, problemoms.

Atsižvelgiant į nustatytus pažeidimus/atliktus tyrimus MKS nurodė pateikęs eilę pasiūlymų situacijai gerinti:

- Siekiant trumpinti administracinių nusižengimų teisenos vykdymo procesą, operatyviau fiksuoti ir tirti nustatytus administracinius nusižengimus, buvo įsigytos Administracinių nusižengimų informacinės sistemos (ATNIS) optimizavimo procesų paslaugos, tai leido sistema naudotis ir MKS viešosios tvarkos specialistams. Sistemos mobilioje aplikacijoje įdiegus automatizuotą automobilių valstybinių numerių nuskaitymo funkciją, buvo sutrumpintas pažeidimų fiksavimo procesas.
- Įvertinus didėjantį pažeidimų pagal ANK 417 str. 2 d. skaičių, inicijuotos prevencinės priemonės – sukurtas ir aktyviai viešinamas informacinis filmukas, primenantis ir apie „Švaros dieną“, pagaminta ir vairuotojams platinama automobilio stovėjimo kortelė su laikrodku.
- Teikti siūlymai Saugaus eismo komisijai dėl motorinių dviračių eismo draudimo Vilniaus gatvės bulvare, ant Rėkyvos tilto, tačiau siūlymai nebuvo įgyvendinti.
- Atsižvelgiant į tai, kad administracinių nusižengimų teisenos pagal ANK 367 str. (atliekų tvarkymo taisyklių pažeidimas) dažnai yra nutraukiamos arba nepradedamos dėl ribotų galimybių nustatyti pažeidėjus, 2021 m. Miesto ūkio ir aplinkos skyriui buvo pateikti siūlymai įrengti informacines lenteles prie atliekų tvarkymo konteinerių labiausiai probleminėse vietose, nurodant baudos dydį ir kontaktinius telefonus. Pasiūlymai įgyvendinti.
- Siekiant efektyviau vykdyti prekybos viešosiose vietose taisyklių pažeidimų kontrolę, pateikti siūlymai dėl diegiamos Licencijų ir leidimų informacinės sistemos (LILIS), kuri padėtų darbuotojams kokybiškai pasirošti planinei kontrolei. Šiuo metu sistema dar neveikia pilna apimtimi.

CSTS inicijavo sutarties su VĮ „Registrų centras“ sudarymą dėl Testamentų registro duomenų gavimo. Šio registro duomenys padeda specialistams aiškinantis nekilnojamojo turto (nenaudojamų žemės sklypų ir statinių) ir neeksploatuojamų automobilių paveldimumą savininko mirties atveju. Pasiūlymas įgyvendintas.

Taip pat siekėme išsiaiškinti, kokių pagrindų dažniausiai pradedamos administracinių nusižengimų teisenos, kokiomis priemonėmis vykdomos kontrolės procedūros (fizinė patikra, viešai prieinamos informacijos patikra, kitos priemonės), kaip (kokiais dokumentais) jos fiksuojamos.

MKS pateikė informaciją, kad dažniausiai administracinių nusižengimų teisenos pradedamos po fizinės patikros, kadangi daugiausia pažeidimų nustatoma dėl ANK 417 str. 2 d. numatytų Kelių eismo taisyklių (toliau – KET) pažeidimų po planinių patikrinimų/reidų. CSTS – po informacijos gavimo iš MKS, iš UAB „Stova“ (dėl vietinės rinkliavos mokėjimo tvarkos pažeidimų), fizinių

⁷⁴ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus vedėjo 2022 m. gegužės 24 d. įsakymas Nr. SA-1 „Dėl administracinės teisenos pradėjimo, administracinių nusižengimų protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo“.

patikrinimų metu nustačius galimą pažeidimą bei po tiesiogiai gautų gyventojų skundų/pranešimų. Rėkyvos seniūnija – gavus pranešimą/skundą.

Pagal audito metu surinktus duomenis, fizinė patikra yra dominuojanti vykdomos kontrolės procedūra.

Administracinių nusižengimų teisenos kontrolės procedūras MKS 2020-2021 m. fiksavo vidiniuose skyriaus registruose, nuo 2022 metų duomenys renkami tiesiogiai iš ANR. Duomenys analizuojami, vertinami. Faktinių duomenų aktas po fizinės patikros ir kiti, su administracinio nusižengimo tyrimu susiję dokumentai (paaiškinimai, pranešimai, paklausimai ir pan.), registruojami DVS „Avilys“, kur skyriaus vadovas ar patarėjas susipažįsta su patikros turiniu, pagrindžiančiu ANK pažeidimo faktą. Veiksmai aprašyti Skyriaus procesų ir procedūrų vadove.

CSTS vykdydamas priežiūros ir kontrolės funkcijas bei fiksuodamas administracinių nusižengimų teisenos kontrolės procedūras, vadovaujasi Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus darbuotojų atliekamų patikrinimų vykdymo ir patikrinimų rezultatų įforminimo tvarkos aprašo⁷⁵ ir Administracinės teisenos pradėjimo, administracinių nusižengimų protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo tvarkos aprašo⁷⁶ nuostatomis ir pildo nurodytus dokumentus: patikrinimo aktą, paaiškinimą (kai reikalingas aplinkybių patikslinimas), šaukimą (kuriuo asmuo kviečiamas atvykti į Savivaldybės administraciją), pranešimą dėl teisės aktų laikymosi (kuriuo prašoma asmenų nepažeidinėti teisės aktais numatytų reikalavimų, draudimų) naudojamą kaip prevencinę priemonę, tarnybinį pranešimą (darbuotojo paaiškinimas dėl ypatingų aplinkybių ar iškilusių problemų), kurie registruojami DVS „Avilys“. CSTS naudojamoje informacinėje sistemoje ANIS registruojamas nusižengimas: pateikiant datą, įvykio nuotraukas, adresą, nurodant atitinkamą ANK straipsnį.

5. Savivaldybė viešina informaciją, susijusią su viešąja tvarka mieste, ir suteikia galimybę gyventojams informuoti apie problemas

Interneto svetainėje⁷⁷, siekiant užtikrinti viešąją tvarką, visuomenės ir turto saugumą, įgyvendinti administracinių nusižengimų, nusikaltimų prevenciją, užtikrinti teisės aktų laikymąsi, pavišinti teisės aktai, reglamentuojantys 16⁷⁸ viešosios tvarkos sričių.

Svarbu, kad visuomenei pateikiama informacija būtų informatyvi ir aktuali.

Visose srityse, išskyrus „Tvarkymo ir švaros taisyklių reikalavimai“, be šias sritis reglamentuojančių teisės aktų pateikta ir trumpa informacija dėl pagrindinių reikalavimų, taisyklių ar kita susijusi aktuali informacija.

Peržiūrėjus viešosios tvarkos informaciją Interneto svetainėje pastebėti atvejai, kai informacija laiku neatnaujinta ar pateikta netiksli,

- „Atliekų tvarkymas“ srityje – paskelbta nuoroda į neaktualias Savivaldybės tarybos 2020 m. kovo 5 d. sprendimu Nr. T-62 patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės atliekų tvarkymo taisykles, nors Savivaldybės tarybos 2022 m. balandžio 7 d. sprendimu Nr. T-105 patvirtintos naujos redakcijos taisyklės;

⁷⁵ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. gegužės 28 d. įsakymas Nr. A-868 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus darbuotojų atliekamų patikrinimų vykdymo ir patikrinimų rezultatų įforminimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁷⁶ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus vedėjo 2022 m. gegužės 24 d. įsakymas Nr. SA-1 „Dėl administracinės teisenos pradėjimo, administracinių nusižengimų protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁷⁷ <https://www.siauliai.lt/news/category/viesosios-tvarkos-naujienos>

⁷⁸ Atliekų tvarkymas; Triukšmo prevencija; Gyvūnų gerovė ir apsauga; KET pažeidimų tyrimas; Bešeimininkis turtas (automobiliai); Leidimai laikyti pavojingus šunis; Tvarkymo ir švaros taisyklių reikalavimai; Nenaudojami žemės sklypai; Nusikaltimų prevencija; Keleivinis kelių transportas; Mokamas automobilių stovėjimas; Reklama; Tabako gaminių vartojimas; Gyvybės apsauga vandens telkiniuose; Prekyba viešose vietose; Želdynų ir želdinių apsauga.

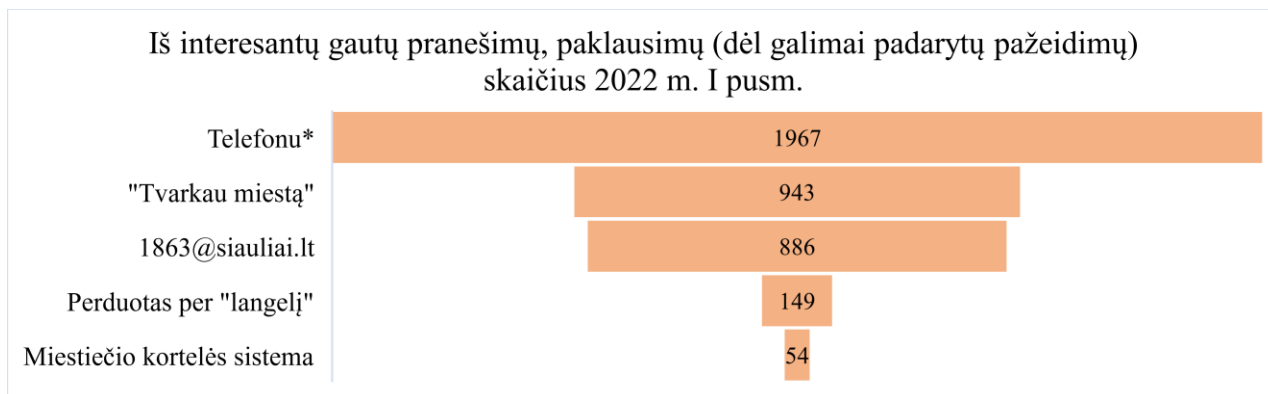
- „Prekyba viešose vietose“ srityje – prie nuorodos į www.e-tar.lt paskelbtas Prekybos ir paslaugų teikimo Šiaulių miesto viešosiose vietose taisyklės pridėtoje informacijoje neteisingai nurodyta, kad aktuali Savivaldybės tarybos 2020 m. kovo 25 d. sprendimo Nr. T-284 redakcija, nors vėlesniu Savivaldybės tarybos 2021 m. balandžio 1 d. sprendimu T-80 buvo patvirtinta naujesnė;
- prie nuorodos į www.e-tar.lt paskelbtą Prekybos (paslaugų teikimo) vietų su adresais (ribomis) Šiaulių miesto viešosiose vietose sąrašą – pateikta neteisinga informacija: nurodyta suvestinė redakcija nuo 2021 m. sausio 2 d. iki 2021 m. balandžio 1 d., tačiau vėliau buvo atlikti dar 8 pakeitimai;
- Pateiktoje informacijoje dėl benamių gyvūnų nurodoma kreiptis į MKS, neatnaujinta informacija ir dėl KET pažeidimų tyrimą atliekančio asmens iš Savivaldybės – įvardijamas MKS pareigūnas, tačiau po funkcijų persikirstymo šių sričių priežiūrą ir kontrolę vykdo CSTS specialistai.

Informacija apie Šiaulių mieste įrengtus ženklus, draudžiančius statyti automobilius, su papildoma informacine lentele „Švaros diena“ ir joje nurodytomis dienomis ir valandomis buvo viešinama žiniasklaidoje (rengti interviu), minėta per Savivaldybės spaudos konferencijas, taip pat viešai skelbiama Interneto svetainėje⁷⁹.

Labai svarbus ir grįžtamasis ryšys, kai gyventojai gali greitai informuoti savivaldybės darbuotojus apie problemas, kylančias mieste, galimai padarytus viešosios tvarkos pažeidimus; šią informaciją gali pateikti bet kuriuo paros metu ir iš bet kur; gyventojams sudaryta galimybė peržiūrėti savo užregistruotus pranešimus bei tikrinti jų eigą.

Šiaulių miesto gyventojai pranešimus, paklausimus Savivaldybei gali pateikti keliais būdais.

Gyventojai apie situaciją mieste, problemas gali informuoti Savivaldybę naudodamiesi e-platforma „Tvarkau miestą“. Platformoje gyventojai patys gali stebėti problemos tyrimo eigą, susipažinti su sprendimu. Didžioji dalis per šią platformą perduotų pranešimų yra informacinio pobūdžio dėl aplinkos tvarkymo, gatvių priežiūros. Kiti, taip pat dažnai interesantų naudojami šaltiniai informacijai perduoti – telefonu ir elektroniniu paštu.

3 pav. Iš interesantų gautų pranešimų, paklausimų (dėl galimai padarytų pažeidimų) skaičius 2022 m. I pusem. Pateiktame paveiksle, informacijos gavimo šaltinis Telefonu* nurodyta pastaba, kad dėl sistemos, fiksuojančios skambučių telefonu 1863 gedimo, nuo balandžio 6 d. iki gegužės 10 d. nebuvo galima identifikuoti, ar interesantas skambina 1863, ar kitais telefono numeriais, todėl visi telefonu gauti pranešimai apjungti.

MKS yra vienintelis Savivaldybės administracijos skyrius, dirbantis 24/7 režimu. Gyventojų informavimas apie galimybę pranešti apie problemas bet kokių paros metu trumpuoju tel. 1863 arba el. paštu 1863@siauliai.lt stiprina gyventojų saugumą ir prisideda prie saugios savivaldybės aplinkos kūrimo.

⁷⁹ <https://siauliai.lt/list/view/gatviu-prieziura>

Pagal Nusikaltimų prevencijos programos 2021 m. priemonių planą⁸⁰ buvo įgyvendintas projektas „Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Miesto koordinavimo skyriaus galimybės“. Projektu buvo siekiama padidinti MKS žinomumą, supažindinti gyventojus su skyriaus veikla bei galimybėmis, vykdyti nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų viešose vietose prevenciją. Tai buvo vykdoma viešinimo informaciją pateikiant per išorinę autobusų reklamą. Šiaulių mieste įvairiais maršrutais 3 mėnesius važinėjo viešojo transporto autobusas su išorinės reklamos informacija apie MKS kontaktus (tel. 1863 arba el. paštas 1863@siauliai.lt), kuriais gyventojai 24/7 režimu gali informuoti apie miesto problemas.

MKS ir 2022 metais siekė didinti savo žinomumą, viešino veikloje naudojamas priemonės, kurios suteikia žmonėms galimybę aktyviai dalyvauti miesto viešosios tvarkos problemų sprendime. 2022 metais iš Nusikaltimų prevencijos programos⁸¹ finansuotas projektas „Miesto koordinavimo skyriaus veiklos ir galimybių viešinimas“. Įgyvendinant šį projektą, buvo pagamintas 51 sekundės informacinis animacinis filmukas apie Savivaldybės kontaktinio numerio 1863 paskirtį ir naudą. Filmukas nuo rugsėjo mėnesio vidurio transliuojamas miesto viešajame transporte (UAB „BUSTURAS“ autobusuose), Šiaulių miesto autobusų stoties ekranuose, VŠĮ Dainų pirminės sveikatos priežiūros centre, VŠĮ Šiaulių centro poliklinikoje bei Savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus Aptarnavimo ir e. paslaugų poskyryje (priėmimo). Pagal tą patį projektą buvo pagamintos automobilių parkavimo kortelės su laikrodžiu, skirtos stovėjimo laikui fiksuoti. Parkavimo kortelė platinama, įteikiant ją automobilių stovėjimo pažeidimus įvykdžiusiems asmenims, kurie atvyksta į Savivaldybės administraciją arba sutinkami pažeidimo padarymo laiku vietoje. Kortelės taip pat yra platinamos per VĮ „Regitra“, Šiaulių apskrities vyriausiąjį policijos komisariatą, iki gruodžio pabaigos planuojama korteles pateikti Šiaulių mieste veikiančioms vairavimo mokykloms.

6. Administracinius nusižengimus fiksuojantys Savivaldybės administracijos skyriai tarpusavyje keičiasi reikalinga informacija, tačiau prevencinėms priemonėms reikėtų skirti daugiau dėmesio

Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją⁸² Lietuvos Respublikos Vyriausybė garantuoja valstybės saugumą ir viešąją tvarką. Kuriant saugią gyvenamąją aplinką, itin svarbus savivaldybių vaidmuo ir jis neturi apsiriboti tik viešosios tvarkos palaikymo padalinių steigimu savivaldybėse. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme⁸³ numatyta viena iš savivaldybės savarankiškų funkcijų, t. y. „dalyvavimas, bendradarbiavimas užtikrinant viešąją tvarką, kuriant ir įgyvendinant nusikaltimų prevencijos priemones“. Minėta funkcija gali būti suvokiama kaip nusikaltimų kontrolės ir prevencijos vietinių programų kūrimas bei įgyvendinimas, pasitelkiant savivaldybių teritoriją aptarnaujančias policijos įstaigas bei įtraukiant į šią veiklą visuomenines organizacijas ir gyventojus. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme savivaldybėms nėra nustatyto įpareigojimo įgyvendinti nusižengimų prevencijos programas, tačiau Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu patvirtintoje Viešojo saugumo plėtros 2015-2025 metų programoje (toliau – Viešojo saugumo plėtros 2015-2025 metų programa)⁸⁴ nurodyta būtinybė sukurti ir taikyti priemones, kuriomis būtų siekiama užkirsti kelią administracinių nusižengimų padarymui, nustatant ir pašalinant jų priežastis bei sąlygas, taip pat individualiai veikiant asmenis, kurie linkę ar ateityje gali daryti administracinius

⁸⁰ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 12 d. sprendimas Nr. T-456 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės Nusikaltimų prevencijos 2020-2022 m. programos patvirtinimo“.

⁸¹ *Ten pat*, 80.

⁸² Lietuvos Respublikos Konstitucija, priimta 1992 m. spalio 25 d. referendumu, įsigaliojusi 1992 m. lapkričio 2 d., 94 str.

⁸³ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d., Nr. I-533 (2008 m. rugsėjo 15 d. įstatymo Nr. X-1725 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 6 str. 34 p.

⁸⁴ Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. gegužės 7 d. nutarimas Nr. XII-1682 „Dėl Viešojo saugumo plėtros 2015-2025 metų programos patvirtinimo“.

nusižengimus arba gali nuo jų nukentėti⁸⁵.

Siekdami atsakyti į klausimą, ar tarp atskirų Administracijos padalinių vyksta dalinimasis turima informacija dėl užregistruotų administracinių nusižengimų, analizavome ir vertinome gautus klausimyno atsakymus. Taip pat analizavome Savivaldybės veiklos dokumentus, siekdami įvertinti, ar juose yra numatytos administracinių nusižengimų prevencijos priemonės.

Lyginant iš atskirų Administracijos skyrių/seniūnijų gautus atsakymus dėl tarpusavio bendravimo administracinių nusižengimų klausimais, bendrų kontrolės bei prevencinių priemonių, nustatėme, kad iš 14 Administracijos padalinių tarpusavio keitimasis informacija minėtais klausimais vyksta tarp MKS, CSTS ir Rėkyvos seniūnijos. MKS keičiasi informacija su CSTS, fiksuodami ir perduodami pagal kompetenciją CSTS specialistams fizinės patikros metu ar viešųjų vietų vaizdo stebėjimo metu nustatytus galimus administracinius nusižengimus. Reikalui esant, MKS dalinasi vaizdo stebėjimo sistemomis užfiksuotais vaizdo įrašais, konsultuoja dėl faktinių duomenų patikrinimo aktų ir administracinių nusižengimų protokolų surašymo. CSTS pagal poreikį komunikuoja su kitais Administracijos padaliniais. Rėkyvos seniūnija nurodė, kad pagal poreikį konsultuojasi su CSTS. Atliekamo audito metu kitų duomenų, kad tarp Savivaldybės administracijos skyrių/seniūnijų yra vykdomas oficialus tarpusavio bendravimas ar keitimasis turima informacija (reglamentuotas sutartimi, susitarimu ir pan.), nebuvo gauta.

Viešojo saugumo plėtos 2015-2025 metų programoje⁸⁶ tiesiogiai įtvirtinta nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų prevencija, jos veiksmingumas per šias kryptis: a) *tobulinti nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos koordinavimo mechanizmą*; b) *plėsti ir stiprinti savivaldybių vaidmenį kuriant saugią gyvenamąją aplinką, palaiapsniui decentralizuojant ir perduodant savivaldybėms bendrosios nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos koordinavimo funkcijas*. Be to, šiuo nutarimu patvirtintą Viešojo saugumo plėtos 2015-2025 metų programą pagal kompetenciją yra numatyta įgyvendinti savivaldybių institucijoms ir įstaigoms⁸⁷. Savivaldybės taryba, patvirtindama Šiaulių miesto savivaldybės 2022-2024 m. Strateginį veiklos planą⁸⁸, vienu iš prioritetų numatė užtikrinti Lietuvos Respublikos Seimo nutarime numatytą uždavinį – kurti saugesnę aplinką miestiečiams ir miesto svečiams, planą įgyvendinant ir koordinuojant konkrečiai per *nusikaltimų prevencijos priemones*, susijusias su gyventojų saugumo stiprinimu ir saugios Savivaldybės aplinkos kūrimu. Šiaulių miesto savivaldybės 2022-2024 m. Strateginio veiklos plano 3 priede⁸⁹ vienas iš strateginės veiklos programos minimų tikslų: „Plėtoti bendradarbiavimą su socialiniais partneriais“ (kodas – 11.02.) nuo 2022 m. iki 2024 m. planuojamas įgyvendinti *per prevencijos programas*.

Atliekant auditą nustatyta, kad Savivaldybė vykdo priemonę – „Įgyvendinti prevencijos programas“ (11.02.01.01), ją įgyvendindama per vienintelę – 2020-2022 m. Nusikaltimų prevencijos programą⁹⁰.

2020-2022 m. Nusikaltimų prevencijos programoje⁹¹ nurodyta, kad pagrindinis programos tikslas yra kompleksiskai planuoti ir koordinuoti nusikaltimų prevencijos priemones, susijusias su gyventojų saugumo stiprinimu ir saugios savivaldybės aplinkos kūrimu. Nusikaltimų prevencijos programą siekiama įgyvendinti per šias prioritetines sritis: a) vykdyti vaikų ir jaunimo nusikalstamumo prevenciją ir kontrolę; b) vykdyti informacinę sklaidą apie turtinių nusikalstamų veikų prevenciją; c) šviesti visuomenę smurto artimoje aplinkoje, prekybos žmonėmis prevencijos klausimais; d) *vykdyti nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų viešose vietose prevenciją*; e) šviesti visuomenę, miesto

⁸⁵ Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. gegužės 7 d. nutarimas Nr. XII-1682 „Dėl Viešojo saugumo plėtos 2015-2025 metų programos patvirtinimo“, 17 p.

⁸⁶ *Ten pat*, 85, 43.1.1.– 43.1.2. p. p.

⁸⁷ *Ten pat*, 85, 55 p.

⁸⁸ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 3 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁸⁹ *Ten pat*, 88, 3 priedas.

⁹⁰ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 12 d. sprendimas Nr. T-456 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės Nusikaltimų prevencijos 2020-2022 m. programos patvirtinimo“.

⁹¹ *Ten pat*, 90, 12 p.

gyventojus priešgaisrinės saugos klausimais. Už programos įgyvendinimą, jos koordinavimą atsakingas CSTS⁹².

Įgyvendinant 2020-2022 m. Nusikaltimų prevencijos programą, buvo vykdyti 7 tiksliniai projektai (2020 metais – 9), tačiau pagal vykdytų projektų svarbą ir ryšį su administracinių nusižengimų prevencija išskirtini šie 2020–2022 m. vykdyti tiksliniai projektai⁹³:

- Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato vykdytas projektas „Saugūs Šiauliai“;
- Šiaulių miesto savivaldybės administracijos MKS projektas „Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Miesto koordinavimo skyriaus galimybės“; 2022 m. – „MKS veiklos ir galimybių viešinimas“.

Šiaulių vyriausiasis policijos komisariatas vykdė tikslinį projektą „Saugūs Šiauliai“, kurio uždavinys vykdyti prevencines saugaus eismo akcijas, ugdyti elgesio gatvėje įgūdžius, vykdyti vaikų ir jaunimo teisinį švietimą, siekiant juos skatinti būti pilietiškais ir atsakingais bendruomenės nariais, vykdyti turtinių nusikalstamų veikų prevenciją bendruomenėje, suteikti gyventojams reikiamų žinių, vykdyti akcijas, reidus, patikrinimus, skirtus teisės pažeidimų viešose vietose prevencijai, didinti sąmoningumą ir smurto artimoje aplinkoje problemos suvokimą.

Lyginant minėtos programos 2020 m. ir 2021 m. įgyvendinimui skirtas priemones, pasiektus rezultatus, matyti, kad 2021 m. Šiaulių mieste nustatyti 3 472 atvejai KET pažeidimų, kuriuos sudarė administraciniai nusižengimai, numatyti ANK 416 str., 417 str., 420 str., 422 str., 424 str., 428 str., 431-432 str., (savivaldybėms pagal ANK 589 str. 82 p. priskirti administraciniai nusižengimai, numatyti ANK 417 ir 431 str.) t. y. greičio viršijimas, neblaivūs vairuotojai, chuliganiškas vairavimas, saugos priemonių nenaudojimas, pėsčiųjų nusižengimai, vairavimas be teisių, kelio ženklų nesilaikymas. Administraciniams nusižengimams nustatyti policijos pareigūnai vykdė 33 prevencinius patikrinimus ir reidus dėl greičio kontrolės priemonių, dėl neblaivių ir apsvaigusių vairuotojų, dėl akcizais apmokestinamų prekių nelegalios apyvartos, bei dėl jaunimo susibūrimo vietose daromų administracinių nusižengimų⁹⁴. Todėl atsižvelgiant į Savivaldybėms įstatymo priskirtus nagrinėti administracinius nusižengimus, darytina išvada, kad 2020–2022 m. Nusikaltimų prevencijos programoje Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato įgyvendinamas tikslinis projektas „Saugūs Šiauliai“ yra susijęs su administracinių nusižengimų prevencija, kadangi projektu vykdomos priemonės yra iš dalies orientuotos į administracinių nusižengimų prevenciją.

MKS 2020–2022 m. laikotarpiu kasmet vykdė po vieną tikslinį projektą, susijusį su MKS galimybėmis bei jų viešiniu. Projektų pagrindiniai uždaviniai: Šiaulių miesto viešųjų vietų teisės pažeidimų prevencijos bei Miesto koordinavimo skyriaus galimybės prevencijai vykdyti. Projektų įgyvendinimas bei naudotos priemonės plačiau buvo analizuotos (žr. 5 skyrių). Lyginant MKS 2020-2022 m. vykdytus tikslinius projektus, pažymėtina, kad projektai ir jiems įgyvendinti numatytos priemonės stiprina Nusikaltimų prevenciją, t. y. ragina gyventojus pranešti apie neteisėtus asmenų veiksmus. Be to, MKS vykdytos prevencinės priemonės (sukurtas informacinis animacinis filmukas dėl Savivaldybėje nustatytų draudimų ir reikalavimų; laikrodukas, skirtas vairuotojų pastatytų automobilių kontrolei ir kt.) gali užkirsti kelią administraciniams nusižengimams.

Surinktų duomenų pagrindu konstatuojame, kad administracinių nusižengimų protokolus ir nutarimus surašo Administracijos 2 skyriai – CSTS ir MKS, o nuo 2022 m. lapkričio 4 d. – tik CSTS, vykdamas Nusikaltimų prevencijos 2020–2022 m. programą, įgyvendinami 2 tiksliniai projektai iš dalies atitinka administracinių nusižengimų prevenciją, tačiau to nepakanka užtikrinti administracinių nusižengimų prevenciją Šiaulių mieste. Teisėtvarką užtikrinančių ir kitų institucijų, atsakingų už viešosios tvarkos ir visuomenės saugumo politikos formavimą, o tuo pačiu ir Administracijos veiklos

⁹² Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 12 d. sprendimu Nr. T-456 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės Nusikaltimų prevencijos 2020-2022 m. programos patvirtinimo“ patvirtinta Šiaulių miesto savivaldybės Nusikaltimų prevencijos 2020-2022 m. programa, 14.1. p. p.

⁹³ Šiaulių miesto savivaldybės Nusikaltimų prevencijos programos tikslinių projektų įgyvendinimo 2021 m. ataskaita, patvirtinta Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 vasario 21 d. Nr. TSPA-113.

⁹⁴ *Ten pat*, 93.

orientyras turėtų būti ne tik nusikaltimų, bet ir visų teisėtvarkos pažeidimų (administracinių nusižengimų) prevencija.

Savivaldybės taryba 2022 metų pabaigoje patvirtino naują Šiaulių miesto savivaldybės Nusikaltimų prevencijos 2023-2025 m. programą⁹⁵. Minėtos programos IV skyriuje „Programos tikslai ir uždaviniai. Programos įgyvendinimo vertinimo kriterijai“, vienas iš svarbiausių uždavinių yra „vykdyti nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų viešose vietose prevenciją“⁹⁶. Tačiau, vertinant Šiaulių miesto savivaldybės Nusikaltimų prevencijos 2023-2025 m. priemonių plano 4 p. numatyto uždavinio „Vykdyti nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų viešose vietose prevenciją“ priemones, matyti, kad jame nėra pritaikytų priemonių (apart saugaus eismo prevencijos), skirtų įgyvendinti administracinių nusižengimų prevencijai.

Manytume, kad siekiant užtikrinti administracinių nusižengimų prevenciją, tikslinga Nusikaltimų prevencijos programos apimtis, papildomai įtraukiant priemonę, skirtą administracinių nusižengimų prevencijai užtikrinti su galimybe finansuoti ir vykdyti projektus (įtraukiant NVO ir ar kitas organizacijas), įgalinančius numatyti veiklas tokias kaip administracinių nusižengimų priežasčių bei sąlygų nustatymas bei pašalinimas ir jų įgyvendinimo kontrolė.

---

⁹⁵ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. gruodžio 1 d. sprendimas Nr. T-411 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės Nusikaltimų prevencijos 2023–2025 m. programos patvirtinimo“.

⁹⁶ Šiaulių miesto savivaldybės Nusikaltimų prevencijos 2023-2025 m. programa, patvirtinta Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. gruodžio 1 d. sprendimu Nr. T-411 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės Nusikaltimų prevencijos 2023–2025 m. programos patvirtinimo“, 9.4. p. p.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Priemonės rekomendacijai įgyvendinti*	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)*
1.	Užtikrinti, kad visi atsakingi Šiaulių miesto savivaldybės skyriai/seniūnijos organizuotų ir vykdytų nustatytų draudimų ir reikalavimų laikymosi priežiūrą ir kontrolę pagal Administracijos direktoriaus Įsakymu ⁹⁷ pavestas sritis.	Šiaulių miesto savivaldybės administracija	Administracinių nusižengimų teiseną pradedama tuo atveju, kai gaunami skundai dėl daromų galimų pažeidimų arba jie nustatomi vykdant struktūriniam padaliniiui priskirtas funkcijas, taip pat perduodant informaciją nagrinėti pagal kompetenciją kitiems subjektams.	-
2.	Patikslinti skyrių/seniūnijų nuostatus, aiškiai numatant funkciją pradėti administracinę teiseną, atlikti administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų tyrimus, surašyti administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų protokolus ir nagrinėti administracinių nusižengimų bylas, vadovaujantis minėtu Administracijos direktoriaus Įsakymu, bei nusimatant šios funkcijos vykdymui procedūrų, procesų tvarkas, aprašus ar kt.	1. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos struktūriniai padaliniai (skyriai/seniūnijos), veikiantys pagal 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymo Nr. A-1606 1 punktu patvirtintą Sąrašą. 2. Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius (Aprašo projektas) ir Teisės skyrius (Aprašo projekto derinimas, pastabų teikimas)	1. Struktūrinių padalinių nuostatų patikslinimas numatant funkciją pradėti administracinę teiseną, atlikti administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų tyrimus, surašyti administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų protokolus ir nagrinėti administracinių nusižengimų bylas. 2. Funkcijos vykdymui nustatyti bendrą visų struktūrinių padalinių procesų, procedūrų tvarkos aprašą	iki 2023 m. balandžio 1 d. iki 2023 m. gegužės 1 d. (įvertinta, kad keičiasi Savivaldos institucijų kompetencijų pasiskirstymas)
3.	Patikslinti skyrių/seniūnijų darbuotojų/tarnautojų pareigybių aprašymus, aiškiai numatant funkciją pradėti administracinę teiseną, atlikti administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų tyrimus, surašyti administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų protokolus ir nagrinėti administracinių nusižengimų bylas, vadovaujantis aukščiau minėto Įsakymo nuostatomis.	Visų Šiaulių miesto savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių (skyriai/seniūnijos), veikiančių pagal 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymo Nr. A-1606 1 punktu patvirtintą Sąrašą, vadovai	Skyrių/seniūnijų darbuotojų/tarnautojų pareigybių aprašymų patikslinimas, numatant funkciją pradėti administracinę teiseną, atlikti administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų tyrimus, surašyti administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų protokolus ir nagrinėti administracinių nusižengimų bylas.	iki 2023 m. balandžio 15 d.
4.	Siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Viešojo saugumo plėtos 2015-	Šiaulių miesto savivaldybės administracijos	Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus vedėjo 2023 m.	įgyvendinta 2023 m. sausio 30 d.

⁹⁷ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymas Nr. A-1606 „Dėl administracinės teisenos pradėjimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų tyrimo, administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų ar įstatymų pažeidimų nagrinėjimo“ (2022 m. lapkričio 4 d. įsakymo Nr. A-1904 redakcija).

	2025 metų programos patvirtinimo ⁹⁸ nuostatas, t. y. <i>tobulinti nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos koordinavimo mechanizmą; plėsti ir stiprinti savivaldybių vaidmenį kuriant saugią gyvenamąją aplinką</i> , papildyti Nusikaltimų prevencijos programą, numatant priemonę administracinių nusižengimų prevencijai ar numatyti kitas priemones.	Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius	sausio 30 d. įsakymu Nr. SA-2 „Dėl Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus 2023 m. viešosios tvarkos prevencinių priemonių grafiko patvirtinimo“ patvirtintos prevencinės priemonės su numatytais jų vykdymo laikotarpiais.	
		* – priemonės ir terminus rekomendacijoms įgyvendinti pateikė subjektas (ai).		

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vyresnioji patarėja

Margarita Zelbienė

⁹⁸ Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. gegužės 7 d. nutarimas Nr. XII-1682 „Dėl Viešojo saugumo plėtros 2015-2025 metų programos patvirtinimo“, 43.1.1. – 43.1.2. p. p.

PRIEDAI

1 priedas. Audito apimtis ir metodai

Audito apimtis

Audito tikslas – įvertinti Šiaulių miesto savivaldybėje nustatytų draudimų ir reikalavimų laikymosi priežiūrą ir kontrolę.

Pagrindiniai audito klausimai:

1. ar Savivaldybėje reglamentuotas visas administracinių nusižengimų ar įstatymų pažeidimų teisenos procesas;
2. ar Savivaldybės skyriai/seniūnijos organizuoja ir vykdo administracinių nusižengimų priežiūrą ir kontrolę;
3. ar Savivaldybės administracija koordinuotai ir tikslingai vykdo administracinių nusižengimų prevencinių programų įgyvendinimą

Audituojamas subjektas – Šiaulių miesto savivaldybės administracija.

Vertintas laikotarpis – 2019-2021 metai ir 2022 m. I-asis pusmetis, kai kuriais atvejais vertinti ir vėlesnio laikotarpio duomenys.

Auditas atliktas pagal tarptautinių aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁹⁹ ir kitų teisės aktų nuostatas.

Audito atlikimo pagrindas – Šiaulių miesto savivaldybės kontrolieriaus 2022 m. rugsėjo 29 d. pavedimas Nr. PA-7.

Audito apribojimai: nevertinome įstatymo pažeidimų tyrimų atlikimo, protokolų surašymo ir bylų nagrinėjimo pagal Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymą, pagal Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymą, pagal Respublikos reklamos įstatymą ir pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą ir dėl pažeidimų, susijusių su karantinu, ekstremalia situacija.

---

⁹⁹ 4000-asis TAAIS „Atitikties audito standartas“, prieiga per internetą: https://www.valstybeskontrolė.lt/TVS/Content/INTOSAI_standartai/4000-asis_TAAIS.pdf

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos skyrius	Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
Savivaldybės reikalavimų ir draudimų priežiūra nustatyta aprašuose arba skyrių nuostatuose	<u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome: <ul style="list-style-type: none"> • Vietos savivaldos įstatymą; • Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą; • Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymą Nr. A-1606; • Skyrių/seniūnijų nuostatus; • Savivaldybės tinklalapio www.siauliai.lt informaciją; • Savivaldybės skyrių/seniūnijų užpildytus klausimynus; • Tvarkas, taisykles, aprašus, įsakymus. <u>Duomenų analizė</u> Analizavome: <ul style="list-style-type: none"> - Svetainėje pateiktus administracinių nusižengimų teisenos atvirus duomenis <u>Bendravome su:</u> - CSTS ir MKS specialistais	Įvertinti, <ul style="list-style-type: none"> • ar Savivaldybėje yra patvirtintos tvarkos, taisyklės ir pan. dėl taikomų draudimų ir reikalavimų; • nustatant draudimus ir reikalavimus laikomasi valstybinių institucijų, Savivaldybės tarybos sprendimų, Administracijos direktoriaus įsakymų patvirtintų reikalavimų.
Nuostatos susijusios su ANK numatytos ne visų atsakingų struktūrinių padalinių nuostatuose ar specialistų pareigybių aprašymuose	<u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome: <ul style="list-style-type: none"> • Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą; • Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą; • Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymą Nr. A-1606; • Skyrių/seniūnijų nuostatus; • Pareigybių aprašymus; • Savivaldybės skyrių/seniūnijų užpildytus klausimynus; <u>Bendravome su:</u> Savivaldybės padalinių vedėjais, atsakingais specialistais	Įvertinti, <ul style="list-style-type: none"> • ar skyrių/seniūnijų nuostatuose¹⁰⁰ yra numatytos administracinių nusižengimų pagal ANK straipsnius priežiūros ir kontrolės funkcijos; • ar šiomis funkcijomis papildyti struktūrinių padalinių tarnautojų/darbuotojų pareigybių aprašymai.
Administracijos padaliniai turi priskirtos srities kontrolę ir priežiūrą reglamentuojančias vidaus tvarkas, planus, grafikus ir pan.	<u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome: <ul style="list-style-type: none"> • Tvarkas, taisykles, aprašus, įsakymus; • Savivaldybės skyrių/seniūnijų užpildytus klausimynus; • Padalinių pateiktus planus, grafikus ir kt. • Savivaldybės tinklalapio www.siauliai.lt informaciją. <u>Bendravome su:</u> • Savivaldybės padalinių vedėjais, atsakingais specialistais	Įvertinti, <ul style="list-style-type: none"> • ar sukurtos Savivaldybės nustatytų reikalavimų ir draudimų priežiūrą bei kontrolę apibrėžiančios vidaus kontrolės procedūros, apimančios planavimo, atlikimo ir kitus procesus.
Skyriai vykde priežiūros ir kontrolės funkcijas, fiksavo atliekamas procedūras, analizavo	<u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome: <ul style="list-style-type: none"> • Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymą Nr. A-1606; • Skyrių padalinių ataskaitas; • Savivaldybės skyrių/seniūnijų užpildytus klausimynus; 	Įvertinti, <ul style="list-style-type: none"> • ar duomenys apie nustatytus administracinius nusižengimus, atliktus tyrimus analizuojami, daromos išvados, jų pagrindu priimami atitinkami sprendimai;

¹⁰⁰ Bendrųjų reikalų skyriaus nuostatai, patvirtinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. AP – 615; Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus nuostatai - 2021 m. rugpjūčio 4 d. Nr. A-1284; Ekonomikos ir investicijų skyriaus nuostatai - 2022 m. birželio 3 d. Nr. A-1047; Kultūros skyriaus nuostatai - 2021 m. kovo 4 d. Nr. AP-469; Miesto koordinavimo skyriaus nuostatai - 2021 m. rugsėjo 29 d. Nr. AP-926; Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus nuostatai – 2022 m. sausio 13 d. Nr. AP-18; Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus nuostatai - 2021 m. vasario 12 d. Nr. AP-148; Socialinių paslaugų skyriaus nuostatai - 2021 m. kovo 2 d. Nr. AP-465; Statybos ir renovacijos skyriaus nuostatai – 2021 m. vasario 25 d. Nr. AP-354; Sveikatos skyriaus nuostatai – 2015 m. gruodžio 31 d. Nr. AP-516; Švietimo skyriaus nuostatai - 2021 m. kovo 4 d. Nr. AP-472; Turto valdymo skyriaus nuostatai - 2021 m. vasario 12 d. Nr. AP-151; Medelyno seniūnijos ir Rėkyvos seniūnijos veiklos nuostatai - 2022 m. vasario 2 d. Nr. A-155.

duomenis, teikė pasiūlymus	<ul style="list-style-type: none"> • Tvarkas, taisykles, aprašus, įsakymus. <p><u>Bendravome su:</u> CSTS ir MKS specialistais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ar sudaromos užregistruotų/ištirtų administracinių nusižengimų teisenos ataskaitos; • ar informacija pateikiama kitose ataskaitose; • ar Savivaldybės administracijos skyriuje/seniūnijoje vykdoma priimtų sprendimų stebėseną; • ar atsižvelgiant į minėtus duomenis teikiami pasiūlymai situacijai gerinti, ar jie įgyvendinami.
Savivaldybė viešina informaciją, susijusią su viešąja tvarka mieste, ir suteikia galimybę gyventojams informuoti apie problemas	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Savivaldybės tinklalapio www.siauliai.lt informaciją; • Skyrių padalinių ataskaitas; • Tvarkas, taisykles, aprašus, įsakymus. <p><u>Bendravome su:</u> CSTS ir MKS specialistais.</p>	<p>Įvertinti,</p> <ul style="list-style-type: none"> • ar Savivaldybė, siekdama užtikrinti viešąją tvarką, visuomenės ir turto saugumą, įgyvendinti administracinių nusižengimų, nusikaltimų prevenciją, užtikrinti teisės aktų laikymąsi, yra paviėšinusi teisės aktus, reglamentuojančius viešąją tvarką; • ar gyventojams suteiktos galimybės informuoti apie galimus nusižengimus, problemas ir pan.
Administracinius nusižengimus fiksuojantys Savivaldybės administracijos skyriai tarpusavyje keičiasi reikalinga informacija, vykdoma administracinių nusižengimų prevencija	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vietos savivaldos įstatymą; • Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymą Nr. A-1606. • Savivaldybės tinklalapio www.siauliai.lt informaciją; • Savivaldybės skyrių/seniūnijų užpildytus klausimynus; • Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginį veiklos planą; • 2020-2022 m. Nusikaltimų prevencijos programą; • Nusikaltimų prevencijos programos tikslinių projektų įgyvendinimo 2020-2021 m. ataskaitas; • 2023-2025 m. Nusikaltimų prevencijos programą; <p><u>Analizavome:</u> Savivaldybės veiklos dokumentus, siekdami įvertinti, ar juose yra numatytos administracinių nusižengimų prevencijos priemonės.</p> <p><u>Bendravome su:</u> CSTS ir MKS, Rėkyvos seniūnijos specialistais.</p>	<p>Įvertinti,</p> <ul style="list-style-type: none"> • ar vyksta bendradarbiavimas tarp atskirų Savivaldybės padalinių dėl užregistruotų administracinių nusižengimų, bendrų kontrolės bei prevencinių priemonių; • ar Savivaldybėje sukurtos ir taikomos priemonės, kurios užkirstų kelią administraciniams nusižengimams; • ar juose yra numatytos administracinių nusižengimų prevencijos priemonės.

2 priedas. Skyriams priskirtų ANK straipsnių skaičius, funkcijos nuostatuose ir pareigybių aprašymuose

Eil. Nr.	Skyrius	ANK straipsnių skaičius	Ar skyriaus/seniūnijos nuostatuose numatyta tirti administracinius nusižengimus, surašyti protokolus, nagrinėti bylas ir įstatymų pažeidimus?	Ar skyriaus/seniūnijos darbuotojų/tarnautojų pareigybių aprašymuose numatyta funkcija tirti administracinius nusižengimus, surašyti protokolus, nagrinėti bylas ir įstatymų pažeidimus?
1	Bendrųjų reikalų skyrius	4	Ne	Ne
2	Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius	34	Taip	Taip
3	Ekonomikos ir investicijų skyrius	12	Taip	Ne
4	Kultūros skyrius (kalbos tvarkytojas)	7	Taip	Ne
5	Miesto koordinavimo skyrius	16	Taip	Taip
6	Miesto ūkio ir aplinkos skyrius	16	Taip	Taip
7	Socialinių išmokų ir kompensacijų skyrius	1	Ne	Ne
8	Socialinių paslaugų skyrius	1	Ne	Ne
9	Statybos ir renovacijos skyrius	3	Taip	Taip
10	Sveikatos skyrius	2	Ne	Taip
11	Švietimo skyrius	1	Ne	Ne
12	Turto valdymo skyrius	3	Taip	Ne
13	Medelyno seniūnija (savo veiklos teritorijose)	13	Taip	Ne
14	Rėkyvos seniūnija (savo veiklos teritorijose)		Taip	Taip
15	UAB Busturas	10	-	-
Visi skyriai, turintys teisę pradėti administracinę teiseną, tirti administracinius nusižengimus, surašyti AN protokolus		5	-	-
Viso:		128		

3 priedas. Savivaldybės administracijos padalinių funkcijų persiskirstymas nuo 2022 m. lapkričio 4 d.

Eil. Nr.	ANK straipsnis ir pavadinimas	Struktūrinis padalinys
1.	45 Visuomenės sveikatos srities Europos Sąjungos reglamentų ar sprendimų, higienos norminių aktų ar kitų visuomenės sveikatos srities teisės aktų, Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo pažeidimas.	Sveikatos skyrius Miesto koordinavimo skyrius (šio str. 4 d.) Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius (šio str. 4 d.) Ekonomikos ir investicijų skyrius (šio str. 4 d.) Bendrųjų reikalų skyrius (šio str. 4 d.)
2.	46 Savivaldybių tarybų sprendimų ar savivaldybių administracijų direktorių įsakymų dėl kovos su žmonių užkrečiamųjų ligų protrūkiais ir epidemijomis nevykdymas ar vykdymas ne laiku.	Sveikatos skyrius Miesto koordinavimo skyrius (šio str. 3 d.) Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius (šio str. 3 d.) Ekonomikos ir investicijų skyrius (šio str. 3 d.) Bendrųjų reikalų skyrius (šio str. 3 d.)
3.	48 Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių triukšmo valdymą, nevykdymas ar pažeidimas.	Miesto koordinavimo skyrius Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius*
4.	153 Prekybos turgavietėse taisyklių pažeidimas.	Miesto koordinavimo skyrius Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius*
5.	154 Prekybos viešosiose vietose taisyklių pažeidimas.	Miesto koordinavimo skyrius Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius*
6.	319 Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimo laikinai apriboti ar uždrausti transporto priemonių eismą nevykdymas.	Miesto ūkio ir aplinkos skyrius Miesto koordinavimo skyrius Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius*
7.	332 Vandens tiekimo ir nuotekų vamzdinių bei jų įrenginių ir vandens apskaitos mazgų ar jų dalių eksploataavimo pažeidimas.	Miesto ūkio ir aplinkos skyrius Miesto koordinavimo skyrius Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius*
8.	346 Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo ir kitų gyvūnų gerovės ir apsaugos, atskirų rūšių gyvūnų ženklinimo ir registravimo reikalavimus reglamentuojančių teisės aktų pažeidimas.	Miesto koordinavimo skyrius Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius*
9.	366 Tvarkymo ir švaros taisyklių pažeidimas.	Seniūnijos (savo veiklos teritorijose). Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius Miesto koordinavimo skyrius (draudimų laikymosi kontrolė)
10.	417 (2 dalyje) Kelio ženklų, žmonių vežimo reikalavimų nesilaikymas ar kitas Kelių eismo taisyklių pažeidimas.	Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius Miesto koordinavimo skyrius (kelio ženklų „Stovėti draudžiama“ su papildomomis lentelėmis apie draudimo galiojimo laiką ir užrašu „Svaros diena“ reikalavimų nesilaikymas)
11.	426 (4 dalyje) Nepaklusimas reikalavimui sustabdyti transporto priemonę arba pasitraukimas iš eismo įvykio vietos.	Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius Miesto koordinavimo skyrius
12.	431 Transporto priemonės savininkui (valdytojui) nustatytų reikalavimų nevykdymas.	Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius Miesto koordinavimo skyrius
13.	459 Eismo saugumo reikalavimų automobilių keliuose pažeidimas.	Miesto koordinavimo skyrius Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius*
14.	488 Viešosios rimties trikdymas.	Seniūnijos (savo veiklos teritorijose) Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius, Miesto koordinavimo skyrius (ne seniūnijų veiklos teritorijoje)
15.	491 Savivaldybių tarybų patvirtintų saugaus elgesio paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo taisyklių pažeidimas.	Miesto koordinavimo skyrius Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius*
16.	492 Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatyme nustatytas tabako gaminių ar susijusių gaminių vartojimo ar jų turėjimo ribojimo pažeidimas, pastatų (butų) arba patalpų savininkams ar kitų daiktinių teisių turėtojams nustatytų reikalavimų nevykdymas.	Miesto koordinavimo skyrius Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius*

*Papildomai Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriui priskirta ANK straipsnių taikymo teisė